

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérfőigazgató felel.

m t i k b e l f ö l d i n i r e k

1965. január 18.

bb. 1. ünnepi megemlékezések előadássorozatok a felszabadulás 20. évfordulójára alkalmából a budapesti kerületekben

1/h1/tm/j zs/

1965. január 18.

a felszabadulás 20. évfordulójára változatos programmal készülnek a budapesti kerületek. a megemlékezések központjai a nagyobb művelődési intézmények, kerületi klubok lesznek, s a rendezvényeken a kulturális otthonok művészeti együtteseinek kívül az üzemi csoportok és az iskolák kórusai, zenekarai is közreműködnek.

az 1. kerületi népfőnt-bizottság és a tanács művelődési klubjában „husz szabad év a művészetben”, címmel előadássorozat indul, amely a többi között drámairodalmunk helyzetét, a magyar zenei életet és legkiválóbb zsidusaink alkotásait, továbbá képzőművészetünk fejlődését ismerteti. mai magyar költészet címmel tenetséges fiatal költőink rendeznek önállóestet. jelentős esemény lesz a „husz szabad év a lencse tükrében”, című fényképkiállítás is, amelyet a népfőntbizottság és a kisz támogatásával a kerületi fotokörök állítanak össze.

az 5. kerületi szervezetek dia-filmet készítenek a belváros felszabadulás utáni fejlődéséről. a központi városnegyed életének több mint félszáz jelentősebb eseményét megörökítő filmsorozatot a rövidesen megkezdődő tanácstagi beszámolókon vetítik majd először, utána a környezetismereti órákon a kerület tanuló ifjúságának is bemutatják.

/folyt.köv./

PKR

bb. 1. / ünnepi megemlékezések.....1. folyt./rj

a 21. kerületi társadalmi szervek a legújabbkori történeti muzeum és a párttörténeti intézet közreműködésével nagyszabású kiállítást rendeznek csepel fejlődéséről, s 10-12 tablóból álló vándorkiállítást is összeállítanak. csepel története címmel monog-

ráfia jelenik meg, amely a nagymultu munkáskerület régi és mai életét, munkásmozgalmának eseményeit dolgozza fel.

a többi kerületben is gazdag ünnepi program teszi majd emlékezetessé az évfordulót. a budapest felszabadításáért című összejövetelekre meghívják a partizánharcok résztvevőit, „magyar földön”, címmel baráti beszélgetéseket rendeznek a szovjet hadsereg katonáival, az ifjúsági klubok több olyan találkozót készítenek elő, ahol a fiatalok a munkásmozgalm veteránjaival, az ellenállási akciók résztvevőivel folytatnak eszmecsereket./mti/

--

bb. 2. meghosszabbították a nyugdíjas pedagógusok foglalkoztatásáról kiadott miniszteri rendelkezés hatályát

1/vt/gk/rj zs

1965. január 18.

a művelődésügyi miniszter még a múlt esztendőben rendelkezést adott ki, amely az 1964. szeptember 1-től december 31-ig terjedő időszakra szabályozta a nyugdíjas pedagógusok foglalkoztatását. most - a pedagógusok szakszervezetének kezdeményezésére - a szot társadalombiztosítási főigazgatósága a munkaügyi miniszterrel egyetértésben hozzájárult a rendeletben megjelölt határidő meghosszabbításához. ennek alapján a művelődésügyi minisztérium főfelügyelete alá tartozó oktatási intézményekben foglalkoztatott nyugdíjas pedagógusok 1965. július 31-ig terjedő időre továbbra is nyugdíjuk korlátozása nélkül vállalhatnak oktatómunkát, ha havonkénti díjazásuk nem haladja meg óvónőknél a 720, tanítóknál a 800, főiskolát végzett tanároknál a 900, egyetemi végzettségű tanároknál pedig a 950 forintot. a kedvezmény nem illeti meg azokat, akik 1965-ben lépnek nyugdíjba./mti/

--

-2-

RA

bb. 2. előkészületek a nagy ornitológus chernel istván születése 100. évfordulójának megünneplésére

vid/ká/rj

1965. január 18.

chnernel istván, a híres vas megyei természettudós, ornitológus születésének 100. évfordulója alkalmából ünnepséget rendeznek vas megyében. a már hagyományos májusi természetvédelmi napok központi eseménye lesz ez az évforduló, amikor megnyitják a jeles ornitológus felújított kőszegi kertjét. a kertben, amelyet chernel istván feljegyzései alapján rekonstruálnak, madárvédelmi mintatelepet rendeznek be. ehhez az országos madártani intézet ad madárvédelmi berendezéseket. a természettudósról ausztriában is megemlékeznek. a napokban vas megyében járt stephan aumüller, a burgenlandi természetvédelmi egyesület elnöke, aki az osztrák botanikai és zoológiai társaság februári bécsi ülésén előadást tart chernel istvánról. az osztrák vendég felkereste a jeles ornitológus kőszegi lakóházát, a kőszegi jurisics muzeumban megismerkedett chernel istván naplójával és az adattárban található egyéb chernel-dokumentumokkal./mti/

--

bb.4. január 23-án lesz a fővárosi operettszínházban a „jó éjt bessy,, bemutatója

1/s/gk/rj sr

1965. január 18.

a fővárosi operettszínház színpadán seregi lászló rendező vezetésével a „jóéjt, bessy,, című darab bemutatójára készülnek. a „jó éjt, bessy,, tulajdonképpen a petőfi színházban megkezdett modern zenés bemutatók folytatása. az operettszínház továbbmegy a megkezdett uton. ez adott, mert a petőfi színház megszűnése után a társulat nagy része az operettszínházhoz szerződött. bogár richárd, a táncok koreográfusa az „espresso bongó,, -ban látott táncokhoz hasonló stílusú koreográfiát állított össze. a táncbetéteknek nemcsak összekötő szerepük van, hanem drámai elemek, amelyek továbbviszik a cselekményt.

a draba szövegét josef pavek és ivo havlu írta, s magyar nyelvre pándy lajos ültette át. a történet dél-amerikai egy képzeletbeli városában játszódik. főhőse bessy blake néger énekesnő, aki hazatér a szülővárosába és fellép az ottani varieté műsorában. az előadást pisztolylövés szakítja meg, rájönnek a közönség sorából. bessyt kórházba szállítják és haláltusájában „végigvonul,, előtte küzdelmes élete megjelennek mindazok, aki valaha is közelálltak hozzá. a néger énekesnő multja szinte filmszerűen pereg a színpadon. a nem mindennapi témához a díszleteket csinády istván, a jelmezeket pedig schäffer judit tervezte.

/folyt.köv./

-3-

RA

bb. 1. / ünnepi megemlékezések.....1. folyt./rj

a 21. kerületi társadalmi szervek a legújabbkori történeti muzeum és a párttörténeti intézet közreműködésével nagyszabású kiállítást rendeznek csepel fejlődéséről, s 10-12 tablóból álló vándorkiállítást is összeállítanak. csepel története címmel monog-

ráfia jelenik meg, amely a nagymultu munkáskerület régi és mai életét, munkásmozgalmának eseményeit dolgozza fel.

a többi kerületben is gazdag ünnepi program teszi majd emlékeztetővé az évfordulót. a budapest felszabadításáért című összejövetelekre meghívják a partizánharcok résztvevőit, „magyar földön,“ címmel baráti beszélgetéseket rendeznek a szovjet hadsereg katonáival, az ifjúsági klubok több olyan találkozót készítenek elő, ahol a fiatalok a munkásmozgalm veteránjaival, az ellenállási akciók résztvevőivel folytatnak eszmecsereket./mti/

--

bb. 2. meghosszabbították a nyugdíjas pedagógusok foglalkoztatásáról kiadott miniszteri rendelkezés hatályát

i/vt/gk/rj zs

1965. január 18.

a művelődésügyi miniszter még a múlt esztendőben rendelkezést adott ki, amely az 1964. szeptember 1-től december 31-ig terjedő időszakra szabályozta a nyugdíjas pedagógusok foglalkoztatását. most- a pedagógusok szakszervezetének kezdeményezésére - a szot társadalombiztosítási főigazgatósága a munkaügyi miniszterrel egyetértésben hozzájárult a rendeletben megjelölt határidő meghosszabbításához. ennek alapján a művelődésügyi minisztérium főfelügyelete alá tartozó oktatási intézményekben foglalkoztatott nyugdíjas pedagógusok 1965. július 31-ig terjedő időre továbbra is nyugdíjuk korlátozása nélkül vállalhatnak oktatómunkát, ha havonkénti díjazásuk nem haladja meg óvónőknél a 720, tanítóknál a 800, főiskolát végzett tanároknál a 900, egyetemi végzettségű tanároknál pedig a 950 forintot. a kedvezmény nem illeti meg azokat, akik 1965-ben lépnek nyugdíjba./mti/

--

-2-

RA

bb. 2. előkészületek a nagy ornitológus chernel istván születése 100. évfordulójának megünneplésére

vid/ká/rj

1965. január 18.

chnernel istván, a híres vas megyei természettudós, ornitológus születésének 100. évfordulója alkalmából ünnepséget rendeznek vas megyében. a már hagyományos májusi természetvédelmi napok központi eseménye lesz ez az évforduló, amikor megnyitják a jeles ornitológus felújított kőszegi kertjét. a kertben, amelyet chernel istván feljegyzései alapján rekonstruálnak, madárvédelmi mintatelepet rendeznek be. ehhez az országos madártani intézet ad madárvédelmi berendezéseket. a természettudósról ausztriában is megemlékeznek. a napokban vas megyében járt stephan aumüller, a burgenlandi természetvédelmi egyesület elnöke, aki az osztrák botanikai és zoológiai társaság februári bécsi ülésén előadást tart chernel istvánról. az osztrák vendég felkereste a jeles ornitológus kőszegi lakóházát, az kőszegi jurisics muzeumban megismerkedett chernel istván naplójával és az adattárban található egyéb chernel-dokumentumokkal./mti/

--

bb.4. január 23-án lesz a fővárosi operettszínházban a „jó éjt bessy,“ bemutatója

i/s/gk/rj sr

1965. január 18.

a fővárosi operettszínház színpadán seregi lászló rendező vezetésével a „jó éjt, bessy,“ című darab bemutatójára készülnek. a „jó éjt, bessy,“ tulajdonképpen a petőfi színműben megkezdett modern zenés bemutatók folytatása. az operettszínház továbbmegy a megkezdett uton. ez adott, mert a petőfi színmű megszűnése után a társulat nagy része az operettszínházhoz szerződött. bogár richárd, a táncok koreográfusa az „espresso bongó,“-ban látott táncokhoz hasonló stílusú koreográfiát állított össze. a táncbetéteknek nemcsak összekötő szerepük van, hanem drámai elemek, amelyek továbbviszik a cselekményt.

a dráma szövegét josef pavek és ivo havlu írta, s magyar nyelvre pándy lajos ültette át. a történet dél-amerika egy képzeletbeli városában játszódik. főhőse bessy blake néger énekesnő, aki hazalátogat szülővárosába és fellép az ottani varieté műsorában. az előadást pisztolylövés szakítja meg, rájönnek a közönség sorából. bessyt kórházba szállítják és haláltusájában „végigvonul,“ előtte küzdelmes élete megjelennek mindazok, aki valaha is közelálltak hozzá. a néger énekesnő multja szinte filmszerűen perog a színpadon. a nem mindennapi témához a díszleteket csinády istván, a jelmezeket pedig schaffner judit tervezte.

/folyt.köv./

-3-

RA

bb. 4. / január 23-án..... 1. folyt./rj

Milos Vacek zenéjét bágya András hangszerelte. a zenekart Bródy Tamás és Biró Attila felváltva vezényli. a főbb szerepeket Galambos Erzsébet, Hadics László, Gyenes Magda, Angyal Sándor és Homm Pál alakítja. egy impresszárió fiát, Dickert kettős szerepösztásban Német Sándor, illetve vendégként Szokolay Ottó, a viagszinnáz tagja játssza. a táncok szólistája batogn enina.

a „Jóéjt, Bessy,„ című zenés darabot január 23-án mutatja be a fővárosi operettszínház./mti/

--

bb. 5. magyar művek bemutatói a „téli bérlet,„ hangversenyek

i/ol/né/rj fm

1965. január 18.

Több magyar zeneművészeti alkotás bemutatóját tartják az országos filharmonia téli bérletének januári és februári koncertjein. a magyar állami hangversenyzenekar január 25-én soproni József Brácsaversenyét mutatja be Lukács Pál közreműködésével. a zenekart Németn Gyula vezényli. az ismert zeneszerző a zeneművészeti főiskola és a Bartók zeneművészeti szakiskola tanára. már több zenekari művével - köztük a vonószekarral írt koncertoival, - a nagyzenekari 1. szimfóniával, a Babits Minály versére szerzett jó-nás órátoriummal és a Radnóti Miklós verssoraira komponált requiemmel tette ismertté nevét.

a jelenleg svájcban élő Veress Sándor zeneszerző és zongoraművész Bartók és Kodály tanítványa, 1943-tól 1948-ig a zeneművészeti főiskola tanára volt. 1949-től pedig zeneszerzést tanít a Berni egyetemen. alkotásai a magyar népzeneben gyökereznek és Bartók stílusát követik. két szimfóniát, hegedű- és zongoraversenyt, két balettet, különböző kamaraműveket, kórusműveket és dalokat komponált. zongoraversenyének magyarországi bemutatóját a magyar állami hangversenyzenekar tüzte február 4-i koncertjének műsorára, ilse von alpenheim osztrák zongoraművész nő tolmácsolásában. a zenekart Lenel György vezényli.

/folyt.köv/

-4-

Handwritten signature

bb. 5. / magyar művek.....1. folyt./rj

Takács Jenő zongoraművész és zeneszerző Passacaglia című művét a magyar kamarazenekar mutatja be február 11-i koncertjén. Takács Jenő Bécsben végezte tanulmányait, a harmincas években a kairói, 1939-től 1948-ig a hazai konzervatóriumokban tanított, illetve volt igazgató. 1951 óta a Cincinnati konzervatórium tanára. Kiemelkedő alkotásai a soproni barokk muzsika, az Antiqua Hungarica ./mti/

--

bb. 6. ezer oldalon, 726 képen : - a technika története a kőbaltától az atomreaktorig - könyvkiadás szovjet tudósok tollából

i/tf/tr/rj/fm

1965. január 18.

A Kossuth Könyvkiadó gondozásában új érdekes kötet jelent meg az üzletek kirakatában. a maguk idejében korszakalkotó felfedezések és találmányok sok évezredes krónikáját tartalmazó mű „végigvezeti,„ az olvasót azon az úton, amelyen az ember eljutott a kőbaltától az atomreaktorig, leigázta és szolgálatába állította a természet erőit.

Nétszázézer évvel ezelőttre tenetű a technika hajnala: ekkor kezdett kőszerszámot használni az ember. nétezer éve őseink még földkunyhókban és cölöpépítményekben éltek, de munkájukat már fejsze, véső, kovakőből csiszolt kés segítette. hétszáz évvel ezelőtt a velenceiek elkészítették az első szemüveget: ez idő tájt találták fel - többek között - az egymutatós toronyórát; Európában irányítást szerkesztettek; pi seng kínai kovács rég felfedezte a betűszedés fortélyát. hetven éve annak, hogy Franciaországban megrendezték az első nemzetközi autóversenyt; Pétervárott kísérleti fémépítési léghajót állítottak össze: az egyesült államokban - kezdeményezésüként - vasúti fővonalat villamosítottak. hét évvel ezelőtt indították el a szovjetunióból a szputnyikokat és vízrebocsátották a világ első - leninről elnevezett - atommeghajtott jégtörő hajóját. - ilyen és ezekhez hasonló, adatokkal teletűzdelt ismeretanyagokat közöl, illetve eleve-nit fel kiváló szovjet szakemberek szerzői kollektívája „a technika története,„ című új albumban. több mint 1000 oldalas szövegrészét 726 részben színes -kép teszi szemléletessé. /mti/

-5-

Handwritten signature

bb. 7. kalahári sivatagból származó kaktuszok virágoznak izsákon

vid/ká/sk/rj

1965. január 18.

farkas jánosnak, az országoshírű izsáki kaktuszgyűjtőnek fedett sziklakertjében virágot bontottak a sivatagi kaktuszok, több mint 11 fajta nyílik, köztük a kalahári sivatagból származó kavicskaktuszok, amelyek pompás sárga virágokat hoztak. az év melegebb időszakában van olyan nap, amikor 150-200 féle kaktusz virágzik. az érdekes kert nagy látogatottságnak örvend, az ország legtávolabbi részeiről is felkeresik a kaktusz-kedvelők a mindig gyarapodó gyűjteményt. Legutóbb 150 új fajtát szerzett be farkas jános gyűjtő peruból, chiléből és mexicóból. /mti/

--

-6-

Mak

bb 8. nyolc földi hónapig tart a vénusz napja - sikerült megmérni legközelebbi bolygótestvérünk tengelyforgását

tz/tr/s

vg

1965. január 18.

sikerült megállapítani, mennyi ideig tart egy nap a vénuszon. nagy eredmény ez, mert bár összes bolygótestvéreink közül éppen a vénusz van hozzánk legközelebb, mégis róla tudunk legkevesebbet. felszínét ugyanis 25-40 kilométer vastag felhőburkok takarja, amelyen eddig semmi módon nem lehetett ,, átlátni,,.

nemrég azonban - amint schalk gyula, az uránia csillagvizsgáló munkatársa elmondotta - a lincoln obszervatórium 300 méteres rádióteleszkópja segítségével sikerült ,, áttörni ,, a felhőburkot és megszerezni az első kétségtelen adatokat a bolygó tengelyforgásáról.

a siker az elektromágneses hullámok terjedésének azon a sajátosságán alapszik, hogy amiképp a közeledő mozdony fűtőjét magasabbnak, a távolodót pedig mélyebbnek halljuk, ugyanúgy a rádióhullámok rezgésszáma is megváltozik aszerint, hogy közeledő vagy távolodó felületről verődnek-e vissza. a forgó égitest pereme természetesen az egyik oldalon közeledik felénk, a másik oldalon távolodik tőlünk, abból tehát, hogy az égitest melyik oldaláról milyen rezgésszám-változásokkal érkeznek meg a földre a visszavert rádióhullámok, ki lehet számítani a forgás irányát, sőt sebességét is.

ezzel a módszerrel állapították meg, hogy a vénusz a földdel és a többi bolygókkal, valamint a legtöbb égitesttel ellentétes irányban forog tengelye körül. ennek a ,, különcködésnek, ,, a magyarázata ma még ismeretlen.

ez a fordított irányu,, retrográd,, forgás igen lassu. körülbelül 247 földi nap, vagyis nyolc földi hónap telik el, amíg a vénusz megfordul saját tengelye körül. mivel pedig ez az égitest 225 földi nap alatt járja be a nap körüli pályáját, ott az esztendő több mint három héttel rövidebb a ,, csillagnapnál,,./mti/

--

8.10/a

- 7 -

G.K. Cse

me

bb 9. több villamos szállítja az utasokat a déli-pályaudvarhoz érdekes elgondolások az autóbusz közlekedés javítására

nbj/ hné/s vg 1965. január 18.

évek óta kora tavasztól késő őszig záporoztak a kérések a közlekedés vezetőihez, hogy teremtsenek jobb villamos- és autóbusz- összeköttetést pest és a déli-pályaudvar között. a válasz mindig úgy hangzott, hogy az erzsébet- hid átadása után megoldódik ez a valóban többtízezer embert érintő kérdés.

a villamosközlekedés is lényegesen javult a déli-pályaudvar és a különböző városnegyedek között. a keletitől a 60-as, zuglóból a 44-es szállítja az utasokat, a ix. kerületből a 63-as dél-budáról és észak-budáról a 18-as, a körút környékéről a 6-os, illetve 59-es. szükség esetén minden járatot sűrítethetnek és sűrítene is. nyáron - kísérelt járatként - még a d- járat is közlekedik. villamoson tehát a déli-pályaudvart minden irányból jól meg lehet közelíteni.

más a helyzet az autóbuszforgalomban. pillanatnyilag az erzsébet- hidon át a 19-es, és a körút- margit- hid- mártírok utja- délviasut vonalon a 12-es viszi az utasokat a déli-pályaudvarra - s nem is nagyon kényelmes körülmények között - ezt a két járatot már nem nagyon lehet sűríteni.

a nagyon alapos és gondos utasáramlási vizsgálatok során érdekes elgondolások születtek. jelenleg a 44-es és a 46-os bekanyarodik a tanács- körútra. gyakorlatilag tehát a budára, a déli-pályaudvar felé haladó utasokat is ,, átadja,, az amugy is zsufolt 19-esnek. a szakemberek véleménye szerint a 44-est és a 46-ost át kell vinni budára, s ha már átviszik, akkor a déli-pályaudvar környékén kell kijelölni a végállomását.

a népköztársaság utjának felvevő körzetéből is sokan utaznak a déli-pályaudvarra. szóba kerülhet - mint az illetékesek megállapították - az a megoldás, hogy a 4-est ismét a déli-pályaudvarhoz vezetik.

már a múlt években is sokszor okozott problémát a kelenföldön leszálló utasok elszállítása. a 7-es és az 1-es már nem bírja a nagy forgalmat. vizsgálják azt is, hogyan lehetne kelenföldre az eddiginél jobb közlekedést teremteni.

a szakemberek hangsúlyozták, hogy még kora tavasz előtt döntenek ezekben a problémákban, s minden remény megvan arra, hogy kora tavasztól késő őszig az utasok autóbuszon is lényegesen jobb körülmények között közelíthetik meg a déli- és kelenföldi pályaudvarokat, mint a múlt években./mti /

8.20/a

9.15

- 8 -

bb 10. megdézsmálták a csomagokat - elítélték a postai tolvajokat

bc/gk/s zs 1965. január 18.

három postai csomagkirakónak, köztük két fiatalkorúnak sorozatos csomagdézsmálási ügyében hirdetett ítéletet a központi kerületi bíróság. mindhárman a 78-as számú postanivatalban dolgoztak, s a bűncselekményeket rendszerint éjszaka követték el, amikor a küldeményeket a postakocsikból kirakták. főleg a kisebb csomagok érdekelték őket, amelyekben értékesebb cikkekre számítottak. egyikük, a fiatalkoru cs. lászló az első próbálkozásnál egy órát talált a kiszemelt csomagban. a sikeren felbuzdulva két társával - részben külön-külön, részben kettesben - összesen 35 alkalommal dézsmáltak meg küldeményeket, s főleg órákat, táskarádiókat, villanyborotvákat tulajdonítottak el. az ellopott ingóságokat rendszerint közösen értékesítették a sorozatos lopással mintegy 20 000 forint kárt okoztak.

a sikkasztó csomagkirakók közül cs. lászlót egy évi négy napon, tótn pál jánost és a másik fiatalkorut, t. józsefet pedig egy-egy évi szabadságvesztésre ítélte a bíróság./mti /

..

bb 17.,, férfi zsűri,, előtt a sütő-főző tanfolyamok hallgatói

vid/j/s fm 1965. január 18.

a somogy megyei nőtanács az idei télen 120 kézimunka-, sütő-főző, szabó-varró és játékkészítő szakkört szervezett. ezenkívül 70 községben, valamint kaposvárton működik a ,, nők akadémiaja,, s több helyen, köztük kaposvárton, igalon és andocsón az előadásokat ismeretterjesztő filmvetítésekkel teszik érdekesebbé. a megyében csaknem 15.000 asszony és leány vesz részt a különböző szakköri foglalkozásokon és a nők akadémiaín. **Vízöz,**

a szakköri tanfolyamok befejeztével vizsgákat és kiállításokat rendeznek. a sütő-főző tanfolyamok hallgatói ,, férfi zsűri,, előtt vizsgáznak. a kézimunka- és játék-készítő szakkörök részvevői kiállításon mutatják be munkáikat./mti /

8.30/s

9.15

- 9 -

me

me

bb. 11. százezer turistát helyez el az idén a budapesti fizetővendég-szolgálat

i hi/gk/e zs

1965. január 18.

a budapesti fizetővendég-szolgálat rendelkezésére álló szobák számát az idén 2 300-ról 2 700-ra növelik. ezzel a fejlesztéssel egy év alatt mintegy 100 000 hazai és külföldi turistát helyezhetnek el. /mti/

---

bb. 12. külföldi egyetemi küldöttségek az országos diákköri konferencián

i fe/tm/e zs

1965. január 18.

a felszabadulás 20. évfordulója alkalmából áprilisban budapesten tartják a 7. országos diákköri konferenciát. a háromnapos tanácskozássorozat megnyitó ünnepségét az eötvös Loránd tudományegyetemen tartják, és ugyanitt ülészik majd a társadalom és természettudományi szekció. a többi szekció résztvevői a budapesti műszaki egyetemen, a budapesti orvostudományi egyetemen és az állatorvostudományi egyetemen tanácskoznak majd.

a konferenciára a kisz központi bizottsága és az illetékes minisztériumok 15 központi pályázati témát írtak ki. a témák között szerepel a különböző szaktudományok egyetemi, főiskolai kutatásának két évtizedes fejlődése, az ifjúsági mozgalom 20 év alatt elért fejlődése, egy-egy fontosabb üzem, gyár, falu, vagy iskola szociológiai felmérése, továbbá a kgt gazdasági, politikai és tudományos működésének jelentősége. a pályázatok további témái felölelik az ipartelepítés gazdasági, műszaki és társadalmi kérdéseit, továbbá a falu szocialista átalakulásának gazdasági, társadalmi, kulturális és egészségügyi mozzanatait.

az országos diákköri konferencián több külföldi egyetem küldöttsége is részt vesz. így a magyar fiatalok moszkva, lenin-grád, varsó, jéna, belgrád, párizs, brüsszel, stockholm, helsinki és münchen egyetemistáinak képviselőit üdvözölhetik majd a tudományos tanácskozáson. /mti/

8.35/a

9.20

- 10 -

Meg

bb. 14. kétszáz bál a fővárosban - csillogó ruha a farsangi divat

i kf-sz/kf/e vg

1965. január 18.

hivatalosan beköszöntött ugyan már a farsang, a vendéglátóiparban azonban aránylag még minden csendes. jóllehet a legnagyobb éttermetek, a legszebb szállodákat lefoglalták, az előjegyzések februárra torlódnak össze. akkorra például a gundelben, a royalban, a gellértben minden hét végére jut egy-egy jelentősebb bál.

a hagyományos bálók sorát az autósoké nyitja meg január 30-án, a gellért szállóban. az újságíró bál a hungáriában, az erdészek bálja a gellértben lesz, február 6-án. a látványos cigánybált február 13-án rendezik a royalban. februárban lesz a gyógyszerészek, a medikusok, a csepeli csögyár „ibolya”, s a budapesti fiatalok ifjúsági bálja. az idén a fogorvosok „külön farsangolnak”, a gundelben, a jogászok pedig az új szabadság szállóban tartják farsangi báljukat. február 24-én a makrapipa, az árok és az ezerjó étterem „jégtörő mátyás”, bált rendez, a vadászkerben pedig a vadászok bucsuztatják az évadot.

a vendéglátóipar mintegy 200 bál, vidám farsangi mulatság lebonyolítására készül fel. sok helyen külön farsangi étlapokat nyomtatnak, amelyek mindegyikén megtalálhatók az elmaradhatatlan farsangi ételek, a korhelyleves, a malacpecsenye, a bárány, a disznótoros, s végül a farsangi fánk.

a bálba készülő nőknek mindig problémát okoz, mit vegyenek fel. segítségül ezuttal a ruházati mintatervező vállalat szakemberei szolgálnak néhány jótanáccsal. az idei farsangi bál divat a hosszú, bő estélyi ruha, dusan leomló szoknyával. nagyon elegáns azonban a mélyen kivágott rövid ruha, amelyben nemcsak táncolni könnyebb, hanem más alkalmakra is felvehető. a bál ruhának manapság ugyszólván csak az az egyetlen követelménye, hogy csillogjon. anyaga legyen bár tüll, bársony, fémszálas, selyem, brokát, düssesz, vagy csipke, úgy szép, ha még gyöngy, strassz, flitter, esetleg mindhárom együtt csillog rajta. a bál öltözék kiegészítője a hosszú jersey kesztyű, a gyönggyel himzett táskák, a lakk, a selyem, vagy az arany-, az ezüst-, a fémszínű cipellő. s hogy a pompa teljes legyen, a hajba egy szál művirágot, bársony vagy selyem masnit tűzhetnek a bálozó nők. a frizura is díszesebb, egyénibb, mint a nappali hajviselet. jellemzője a rövid, kissé tupirozott, lazán hullámos, természetes színű haj. műkontyra még bálban sincs szükség. a férfiak ezuttal is elővehetik a hagyományos szmokingot, de divatos a sötét, fekete, kék, szürke ruha, hajtóka nélküli nadrággal. öltözéküket estélyi mellény is kiegészítheti. /mti/

9.04/a

9.57

- 11 -

rk

bb. 15. április 26-30: budapesti európai egészségügyi statisztikai konferencia

i ms/gg/e zs

1965. január 18.

az egészségügyi minisztériumban tájékoztatták az mti munkatársát arról: hogyan vesz részt hazánk ebben az évben az egészségügyi világszervezet munkájában, a nemzetközi egészségügyi tudományos együttműködésben. elmondták:

- az idén a világszervezet ösztöndíjával husznál több magyar kutató tölt legalább három hónapot olyan külföldi egészségügyi intézetekben, amelyek a maguk szakmájában világviszonylatban élen járnak. a magyar orvosok egyebek között a víruskutatásban, a genetikai, gerontológiai, farmakológiai kutatásokban, a daganatok gyógykezelésében elért legújabb eredményekkel ismerkednek meg, s tanulmányozzák a koraszülés megelőzését, a fejlődési rendellenességeket, a trópusi betegségek problémáit.

- a magyar orvosok - hasonló célból - számos nemzetközi értekezleten, tanfolyamon is részt vesznek, így többek között a dániában sorakerülő anaesthesiológus tanfolyamon és a hollandiában lezajló gyermekgyógyászat az egyetemeken elnevezésű tanfolyamon.

- az idén egyébként első ízben hazánkban is rendez nemzetközi konferenciát a világszervezet: április 26-30 között budapesti lesz az európai egészségügyi statisztikai konferencia, amelyet az egészségügyi minisztérium a központi statisztikai hivattal és az akadémia demográfiai bizottságával közösen készít elő.

- bővül magyarország részvétele a világszervezet által irányított nemzetközi tudományos munkában is. a magyar tudósok eddig főleg a tbc-vel kapcsolatos kutatásokba, a nemibetegségek és az influenza elleni küzdelembe kapcsolódtak be. tavaly tíz magyar szakembert meghívtak a különböző tudományos kérdések megvitatására alakított ideiglenes bizottságokba is. a magyar orvosok az érelmeszesedés, a neuro-endokrinológia, a szaporodási kérdések, a víz-szennyeződéssel kapcsolatos problémák és más, fontos kérdések kimunkálásában működtek közre. nyolc tudósunk tagja a világszervezet különböző állandó tudományos bizottságainak, amelyek közül a legmagasabb fórum az egész tudományos munka megszervezésével foglalkozó szakértő bizottság. ennek tagja rusznyák istván, a magyar tudományos akadémia elnöke. várható, hogy a jövőben az egészségügy több más, fontos területén is részt veszünk a világméretű együttműködésben. /mti/

9.10/a

10.00 *ce*

- 12 -

PKK

bb. 16. a televízió elcsábítja a színháztól és a mozitól a nézőket, a rádiótól a hallgatókat - állapítják meg a statisztikusok

i di/gk/e zs

1965. január 18.

televízióvásárlás után átlagosan másfélszer annyi időt fordítanak hazánkban művelődésre az emberek, mint korábban - állapították meg a statisztikusok, amikor megvizsgálták, hogy a legifjabb művészeti ág térhódítása hogyan befolyásolja az egyéb kulturális területek iránti érdeklődést.

a tv konkurrenciája elsősorban a mozikban, a színházakban, a műsoros esteken és a rádió hallgatásában érezteti hatását. a hetenként, vagy ennél is többször moziba járó filmbarátoknak például csak negyedrésze tartja meg ezt a szokását azután, hogy belépett az előfizetők táborába. a kéthetenkénti vagy havonkénti mozilátogatóknak mindössze egyötöde vált jegyet hasonló vagy sűrűbb időközökben a filmszínházak előadásaira. azok pedig, akik előzőleg is ritkán ültek be a nézőtérre, nagyrészt teljesen elmaradtak. ez a hűtlenség a 23. év körül kezdődik, a statisztikusok megállapítása szerint a 15-22 éveseket jóval kevésbé táncolja magához az újdonság, mint az idősebbeket. az ifjabb korosztály harmadrésze a tv megvásárlása után is ugyanannyit jár moziba, mint előzőleg, s azoknak a száma is csökkent a legkisebb, akik teljesen „kimaradnak”, a filmszínházakból.

a korábban havonként, illetve havonta többször is színházba járó tv-tulajdonosoknak több mint kétharmadát „elcsábítja”, a televízió. akik egyébként is rendszertelenül, ritkán jártak színházba, azoknak mintegy fele tv-vásárlás után teljesen elmarad a színházi előadásokról. az 50 éven felüliek között az átlagosnál is nagyobb a lemorzsolódás. ugyanakkor a 15-22 évesekre változatlanul nagy hatást gyakorolnak a színházak. a statisztikusok egyébként megállapították, hogy színházba általában a nők, moziba pedig a férfiak járnak gyakrabban.

a tv megvásárlása után alaposan megcsappan az érdeklődés a műsoros estek iránt is. száz készülék-tulajdonos közül - a korábbi 38-cal szemben - 61-en nem járnak már ilyen rendezvényekre. a televíziótulajdonosoknak mindössze 6 százaléka hallgatja továbbra is rendszeresen a rádiót. érdekes, hogy a rádiót egyáltalán nem hallgatók száma - 100 közül 15 - az értelmiségiek körében a legmagasabb. ugyanakkor az is figyelemre méltó, hogy a tv férfi előfizetőinek táborában szünetelt 75-ről 60-ra csökkent a sportrendezvények látogatóinak száma.

/folyt.köv./

9.15/a

10.10 *ce*

- 13 -

PKK

bb. 16. /a televízió...folyt./e

a statisztikusok becslései szerint összességében egy év alatt csaknem háromszor annyian néznek hazánkban filmet és 10-15-ször annyian látnak színházi előadást a képernyőn, mint a moziban, illetve a színházakban. egy-egy filmet csaknem kétmillió közönség előtt vetítenek a televízióban - az ország valamennyi mozijában egyszerre legfeljebb 700 ezren foglalhatnak helyet - s évenként átlagosan 50 színházi előadás megtekintésére van lehetőségük az előfizetőknek. /mti/

---

bb. 13. hat magyar árubemutató a tengerentúl

1 sz/tné/e vg

1965. január 18.

az idén külkereskedelmünk 22 nemzetközi vásáron képviselteti magát kollektív kiállítással és ezek közül hat a tengerentúl lesz.

rangoonban és havannában önálló kiállítást készít elő a magyar kereskedelmi kamara, s ezeken a magyar exportcikkek széles skáláját tárja az érdeklődők elé. algirban, damaszkuszban, torontóban és tripoliszban a nemzetközi vásárok külföldi kiállítói között jelentkezik hazánk. torontóba és algirba most első alkalommal küldik el vállalatunk e piacokon érdeklődésre számot tartó exportcikkeik néhány mintadarabját.

a tengerentúli magyar kiállítások közül sorrendben az első libiában lesz, a tripoliszi vásár ugyanis február 28-án nyílik. a magyar árukat már utnak indították tripoliszba. tizenkét külkereskedelmi vállalatunk exportkinálata alkotja a magyar árubemutató anyagát. libiában ötéves gazdaságfejlesztési tervet dolgoztak ki és külkereskedelmi szakembereink úgy választották ki a kiállításra szánt termékeket, hogy bemutassák, milyen magyar gyártmányokat tudnak ott felhasználni terveik végrehajtásához. a nikex külkereskedelmi vállalat például építőipari gépeket, kötői berendezéseket, a mogürt teherautókat és dőmpereket, a technoimpex mezőgazdasági gépeket, agregátokat, szivattyúkat, a medicor orvosi műszereket, kórházi berendezéseket küldött a kiállításra. a ferunion külkereskedelmi vállalat által exportált vasipari tömegcikkeknél régi, jól bevált piaca libia és természetesen e kiállításon ezúttal is szerepelnek ezek a termékek. /mti/

9.20/a

- 14 -

10.10 Cse

PKK

bb 18. előkészítő -, formázó- és tisztítógépeket kap husz öntőde - huszonhat vasipari üzemben befejeződik, hét helyen indul új beruházás

sl/sk/s vg

1965. január 18.

a kohó- és gépipar idei beruházásaira majdnem 3 milliárd, a gépek, berendezések felújítására pedig 2,5 milliárd forintot költenek. a nagyobb ugynevezett értékhatár feletti beruházások 85 üzemet érintenek, de mindenekelett a folyamatban lévő munkák gyors befejezésére törekednek. összesen 26 vállalatnál fejeződik be, s csupán hét helyen indul újabb beruházás, így a befektetett pénz gyorsabban megtérül, s az építőerőket is gazdaságosabban fel tudják használni.

valamennyi befejeződő beruházás igen jelentős a népgazdaság fejlődése számára. üzembelép például a dunai vasmű hideghengerműve, amely ötvözött acéllemezekkel látja majd el az országot. a váci híradástechnikai anyagok gyárában a bővítés befejeztével elsősorban a ferritgyártást fejlesztik. a mechanikai mérőműszerek gyárában szekszárdi új részlegében évente 150 millió forint értékű elektromos és mechanikus műszert állítanak elő. véget ér a vilamosszigetelő és műanyaggyár több éve tartó 160 millió forintos rekonstrukciója is, s a gyár a jövő évtől kezdve már 380 millió forinttal nagyobb értékű ipari műanyagot tud előállítani, mint a felújítás előtt.

a hajdusági földgáz az idén jut el a fővárosba, s a vasiparból elsőként már ebben az évben a lörinci hengerművet és a magnezitipari műveket kapcsolják a hálózatba. a vezeték építése több más vasipari üzemben is folyamatban van, de ott a gázt csak 1966-ban tudják bekapcsolni.

az új beruházások, elsősorban az öntődéek korszerűsítésének jegyében indulnak. a meglévő üzemek ugyanis jelenlegi kapacitásukkal a következő években már képtelenek lennének kielégíteni a feldolgozóipar igényeit. megkezdődik például a soproni temperöntődének a jövő évre is áthúzódó 200 millió forintos rekonstrukciója, hogy a felújítás befejezése után a gyár évente a jelenleginél 8500 tonnával több öntvényt állíthasson elő. nagyjából hasonló méretű a győri acélöntőde most induló korszerűsítése is, azzal a különbséggel, hogy itt 10.000 tonnával növelik a szerszámgépöntvények gyártását. a gánzmásvag könnyűfémöntődéjében csupán 3000 tonnával növekszik ugyan a rekonstrukció után az évi termelés, a rekonstrukció jelentősége azonban mégis igen nagy, mert a gyár csak így módon bír hozzájutni megfelelő mennyiségű és minőségű motorblokkhoz.

az említett nagyobb beruházásokon kívül az ország mintegy 20 öntődéjében körülbelül 100 millió forintot költenek kiegészítésre, ez az összeg nagyobb, mint bármely korábbi esztendőben.

/folyt.köv./
9.27/a

- 15 -

10.10 Cse

PKK

bb 18./ előkészítő-, formázó-..../ 1.folyt./s

az idén nagyszabású beruházás kezdődik kaposvárott, ahol a világítástechnikai vállalat építi ki új üzemét. az új gyár az építkezések befejezése után évente 260 millió forint értékű villanyszerelési anyagot és lámpatestet készít, ezzel tovább szűkíti a hiánycikkek listáját és növeli az ország exportlehetőségeit. további beruházások kezdődnek a kiskunfélegyházi vegyipari gépgyár korszerűsítésére, a diósgyőri gépgyárban a kohógáz és a földgáz egységes alkalmazására, míg a lőrinci hengerműben új hő-kezelőkemencét helyeznek üzembe az acéltételek minőségének javítására.

az újonnan épülő gyárreszlegeket már a legkorszerűbb szociális helyiségekkel is kiegészítik, ezen túlmenően néhány régi gyárban is létesítenek öltözőket, mosdókat, menedéket. szociális épületet kap például az anód áramirányító gyár, konyhával, étteremmel bővül a szentgottárdi kaszagyár, öltözőt, mosdót létesítenek a medicor művek gyömrői uti gyáregységében./mti /

bb 20. kilenc víztároló a mátra alján

vid/ká/tr/s cz 1965. január 18.

a mátraaljai termelőszövetkezetek sokrétűen igyekeznek felhasználni a természet nyújtotta lehetőségeket. a negyi patakokat gáttal zárják el és víztároló medencéket alakítanak ki. az idén gyöngyöstarján, gyöngyösoroszi, gyöngyössolymos, gyöngyöshalász és domoszló községek termelőszövetkezeteiben fejezik be a víztárolók építését. a munkálatok a téli időszakban sem szünetelnek. a most épülő víztárolókkal együtt az év végén már kilenc a mátrában eredő patakból táplálkozó mesterséges tó szolgáltat öntözővizet a termelőszövetkezeteknek, s így újabb 2.300 holddal növelhetik az öntözött területet. mesterséges csapadékot kapnak többek között a szőlőültetvénytelepek, a nagyüzemi szőlőültetvények és kertészetek. a tavak környékén pihenő-helyeket képeznek ki./mti /

9.35/a

10.20 Cse

- 16 -

pek

bb. 22. harmadik századeleji vámpecsét szombathelyen

vid/j/e fm 1965. január 18.

szombathelyen újabb ásatások kezdődnek, illetve folytatódnak. az új zeneiskola telkén, a híres isis-szentély közelében előzetes feltáráshoz látnak hozzá. a feltevések szerint ugyanis itt értékes római emlékeket rejt a föld. elkészítik a romkert-cukrászda régészeti kiállítását. az új, modern vendéglátóhely a najdani savaria egy részének romjait őrző kert szélére épült és az alatta, valamint a közvetlen közelében talált régészeti leleteket kiállítják különlegesen kiképzett alagsorában. az épületek mellett apró tárgyak, az egykori kerámiaműhely készítményei is felszínre kerülnek. egyik legérdekesebb kiállítási darab lesz a nemrég megtalált, 3. század elején használt vámpecsét, amely a római utak találkozásánál levő vámépület berendezéséhez tartozott. folytatják a romkert közvetlen szomszédságában, az alkotmány utca 3-5. számú ház kertjében tavaly megkezdett nagyszabású ásatást is. /mti/

---

bb. 23. egy év alatt 1800 külföldi a debreceni kollégium nagy-könyvtárában

vid/j/e fm 1965. január 18.

az ország egyik legrégebbi könyvtára, az ősi debreceni református kollégium épületében lévő, mintegy félmillió kötettel rendelkező nagykönyvtár. az utóbbi években mind több hazai és külföldi látogató keresi fel a híres intézményt. a látogatóknak megmutatják a nagykönyvtár kiállítási termeit is, ahol eredeti kéziratokat, régi kódexeket, évszázados természettudományi kísérleti eszközöket, a híres kollégium rézmetsző diákok rézbe vésett térképeit őrzik. képen látható a híres kabai meteorit is, amely a kollégium tulajdona, és nagy értéke miatt páncélszekrényben őrzik.

a múlt évben a nagykönyvtár kiállítási termeit 40 000 érdeklődő szemlélte meg, - tízezerrel többen, mint 1963-ban. 1964-ben 1800 külföldi jegyezte be nevét a nagykönyvtár albumába. az új esztendőben is megjelentek már az első külföldi látogatók. finnek, nyugatnémetek és angolok keresték fel a debreceni kollégiumi nagykönyvtár épületét./mti/

9.40/s

10.20 Cse

- 17 -

pek

bb. 19. újra étterem és szálló lesz a fertődi egykori beszálló vendéglő

vid/lk/e ki

1965. január 18.

Fertődön a híres kastéllal egyidőben épült árka-dos, udva-ros ház egykor beszálló-vendéglő volt, itt helyezték el a kas-télyba érkezett vendégek egy részét. az elmúlt esztendőben reno-vált és eddig lakásnak, irodának használt épületet ez évtől uj-ra eredeti rendeltetésének adják át. egyik szárnyában a földmü-vevesszövetkezet százszemélyes éttermet és sörözőt nyit, az emeleti részen pedig az idegenforgalmi hivatal ötven személyes turis-taszállást rendez be. /mti/

---

bb. 21. báthory hagyományok „magnetofon-szalagon,”

vid/j/e fm

1965. január 18.

alig másfél évvel ezelőtt alakult nyirbátori honismereti szakkör tagjai megkezdtek a báthory-hagyományok, továbbá a téli népszokások és népi hiedelmek gyűjtését. a kör tagjai felkere-sik a község legidősebb embereit, s a témákkal kapcsolatos em-lékeiket feljegyzik, vagy behívják őket a muzeumba, és magneto-fon-szalagra veszik fel elbeszéléseiket. az így összegyűjtött anyagot feldolgozzák. /mti/

---

bb. 26. „házi sztk., és negyedmillió forint táppénz egy terme-lőszövetkezetben

vid/ká/tr/e cz

1965. január 18.

az ötödik zárszámadásra készülő nagylétai aranykalász ter-melőszövetkezet szép példáját adja az öregekről és betegekről való fokozott gondoskodásnak. azok a szövetkezeti gazdák, akik betegségük miatt hosszabb-rövidebb ideig nem vehetnek részt a közös munkában, betegségük ideje alatt is biztos jövedelemhez jutnak. negyedik esztendeje, hogy létrehozták a szövetkezet táp-pénz alapját, amiből havonta fizetnek. a táppénz a jövedelemnek 70 százaléka, ami átlagosan 1000 forintot jelent. az elmúlt esz-tendőben több mint negyed millió forint táppénzt fizettek ki a tagoknak a nagylétai aranykalász tsz „házi sztk., pénztárából. /mti/

9.45/s

10.25 Cse

- 18 -

kk.

bb. 25. újtipusu légkondicionáló berendezés vasuti személykocsi-khoz

vid/lk/e ki

1965. január 18.

az eddiginél nagyobb teljesítményű légkondicionáló berende-zés kipróbálását kezdték el a wilhelm pieck járműipari művekben. nagyobb utastlétszámmal, vagy forró éghajlatu földrészen is ki-fogástalanul hűti és tisztítja a vasuti kocsi levegőjét az újti-pusu berendezés, amelynek kifejlesztésén csaknem egy évig dolgoz-tak a szakemberek. az angol stone cég, amelytől a gyártási jogot annakidején megvásárolták, megadta a szükséges műszaki segítsé-get is. az óránként 27 200 kilokalória teljesítményű berendezés alkalmas arra, hogy a legújabb irányzatnak megfelelő hosszú vasu-ti kocsikba építsék. egyelőre 500 órás tartam-próbának vetik alá, majd a sorozatgyártás megkezdése előtt vasuti kocsiba épít-ve, további kétezer órán át futtatják.

az eddig gyártott 21 000 kilokalóriás légjavító berendezés is jól bevált. széleskörű kooperációval, amelyben mintegy fél-száz kisebb-nagyobb üzem vesz részt, eddig 333 berendezést gyár-tott a nazai ipar olyan sikerrel, hogy egyes alkatrészeket idő-közben az angolok is átvettek tőlünk. légkondicionáló berende-zéssel ellátott vasuti személykocsikat eddig főleg a szovjetu-niónak szállított a wilhelm pieck járműipari művek. /mti/

---

bb. 27. eltűnnek a cigányputrik a tiszta vidékéről

vid/j/e fm

1965. január 18.

a közép-tiszta vidékén, a nagykuság és a jászság távolabb eső községeiben a felszabadulás előtt hatezernél több cigánycsa-lád élt vályogputrikban, embertelen körülmények között. husz esz-tendő alatt a partoldalakra vájt vagy épített odúk zömég megszün-tették, lakói új vagy vásárolt épületekbe költöztek. a megyei ta-nács legutóbbi felmérése szerint a megyében szétszórtnak még ma is kétezer cigányputri található. a helyzetet részletesen elemez-ték. megállapították, hogy a putrilakók nagy százaléka már tsz-ekben, állami gazdaságokban és más munkahelyen dolgozik, így le-hetőség kínálkozik, hogy állami támogatást kapjanak új családi otthonok alapítására. a következő tíz esztendő alatt teljesen felszámolják ezeket a telepeket. a cigányok, munkaviszonyuk idő-tartamától függően, kisebb-nagyobb kölcsönöket kapnak az építke-zésekhez. a tanácsok a benyújtott igények alapján házhelyet biz-tosítanak az építkezők számára. az állami tulajdonban lévő ház-helyekből indokolt esetben díjtalanul is juttatnak. a tiszta men-tén élő cigányok életkörülményeinek megváltoztatására részletes szociális és művelődési program is készült. /mti/

9.50/a

10.25 Cse

- 19 -

kk.

bb. 24. angol és francia kohóipari üzemekben is alkalmazzák egy miskolci kutató találmányát

vid/lk/e ki

1965. január 18.

világszerte régi kohászprobléma, hogyan lehet a kohókba fuvatott levegő hőmérsékletét növelni, s ezáltal a vas olvasztásához szükséges koksz felhasználást csökkenteni. dr. péntek István, a miskolci tüzeléstechnikai kutató intézet metallurgiai osztályvezetője - hosszas kísérletezés után - lényeges előrehaladást ért el a fontos kérdésben, a vasgyártás gazdaságosabb megoldásában. a miskolci kutató olyan rendszerű léghevítő berendezés konstrukcióját dolgozta ki, amelynek alkalmazásával a kohókba fuvatott levegő hőmérséklete az eddigi 800-950 fokról 1100-1200 fokra növelhető. ennek gazdasági haszna igen jelentős. műszakilag megalapított tény ugyanis, hogy száz fokos hőmérsékletnöveléssel átlagosan két százalék koksz takarítható meg. a péntek-féle megoldással, a kétszáz-háromszáz fokos hőmérsékletemeléssel egy tonna vas olvasztásához mintegy 60-80 kilogramm koksszal kevesebbre van szükség. az új rendszerű léghevítő berendezés használatával a kohók tüzelésének hatásfoka is hat-hét százalékkal növekedik, ami az olvasztók teljesítményének a fokozását teszi lehetővé.

az új eljárást, amit találmánynak is bejegyezték, a diósgyőri és az ózdi kohóknál már eredményesen alkalmazzák és felfigyelték rá a külföldi szakemberek is. a nagyjelentőségű szabadalmat megvásárolta az s.g.p.r. nevű francia, továbbá a dawyasmore angol cég is. így nemsokára ezekben a fejlett ipari országokban is bevezetik a miskolci kutató hasznos találmányát. /mti/

---

bb. 28. füzetek, irószerek, emléktárgyak a felszabadult gyarmati országok fiataljainak

vid/j/e fm

1965. január 18.

komárom megyében a tanulóifjúságnak csaknem 30 százaléka vesz részt a vöröskeresztes mozgalomban. a 120 ifjúsági vöröskeresztes csoportnak mintegy 10 000 tagja van. a felszabadulás 20. évfordulója alkalmából a diákok kis ajándékcsoomagokkal kedveskednek majd a felszabadult gyarmati országok fiataljainak. a csomagokban füzeteket, irószereket, kis emléktárgyakat küldenek a távoli országokba. /mti/

---

n
9.55/a

10.^{ho} Cse'

- 20 -

PK

bb 29. a vas megyei tanács felszabadulási pályázata

vid/j/s fm

1965. január 18.

a vas megyei tanács pályázatot hirdetett olyan képző - művészeti, irodalmi és zenei alkotások elkészítésére amelyeknek témája a megye felszabadulásával, két évtizedes fejlődésével kapcsolatos. a napokban megkezdődött a pályaművek beküldése. eddig 30 festményt, 6 plasztikát, 15 irodalmi alkotást juttattak el a vasi írók, művészek a megyei tanácsra. április elején, a felszabadulási ünneppsorozatokon hirdetik ki az eredményt és megjutalmazzák a legjobbakat. /mti /

---

bb 30. családi házak városrésze debrecenben

vid/lk/s ki

1965. január 18.

debrecen részletes városrendezési terve szerint az új nagyállomás mögött levő déli kertéségi lakótelepet bővítik. a tervek alapján már kijelölték azt a területet, amely az új családi lakóházak városrésze lesz. ezen a részen több mint félezer családi ház építésére van lehetőség. a jövőben családi házak építésére a tanács elsősorban ezen a területen ad házhelyet az igénylőknek. /mti /

---

bb 31. a gázvesztesség megszünetésével évi ötmillió forintot takarítanak meg a komáromi kőolajipari vállalatnál

vid/lk/s ki

1965. január 18.

a komáromi kőolajipari vállalatnál a múlt év októberében helyezték üzembe a benzinreformálót, amelyben kiváló minőségű, magas oktánszámú szuperbenzint készítenek. az új üzemben a benzinreformálása közben jelentős mennyiségű gáz keletkezik. ez eddig kárba veszett, mert hasznosítására a terv szerint csak 1968-ban építenek gázolaj kéntréteget.

a vállalat műszaki gárdája elhatározta, hogy addig is, amíg elkészül a gázolaj kéntréteget, hasznosítják a gázt. automatikák, műszerek és egy központi gázelosztó vezetékrendszer üzembehelyezésével három régi üzembe bevezették, s ott már néhány napja fűtőanyagként értékesítik. az ötlet megvalósítására 450.000 forintot költöttek, ugyanakkor évenként ötmillió forintot takarítanak meg. /mti /

10.00/a

10.^{ho} Cse'

- 21 -

PK

bb 32. holdankint 1000 forint tiszta haszon öntözésből
vid/ká/sk/s cz 1965. január 18.

a püspökladányi járás termelészövetkezeteinek készülő zárszámadása az öntözéses gazdálkodás nagy hasznáról ad bizonyosságot. tavaly 3875 holdon termeltek cukorrépát öntözéssel, az összes vetésterületnek csaknem kétharmada kapott mesterséges esőt. öntözéssel 200 mázsa volt a holdankinti átlag, 66 mázával több, mint száraz műveléssel. a járás termelészövetkezeteiben minden hold öntözött cukorrépa 2830 forint többletbevételt hozott, s az öntözési beruházás, a vízdíj és a szállítási költségek levonása után a tiszta haszon holdankint 1000 forint volt./mti /

--

bb 33. összehangolják zárszámadásukat a ,, házassuló,,
baranyai tsz-ek

vid/ká/sk/s cz 1965. január 18.

baranya megye járási székhelyein megkezdődött a már elkészült termelészövetkezeti zárszámadások felülvizsgálata. a járási tanácsok és a nemzeti bank szakemberei ez alkalommal ellenőrzik a leltárak pontosságát és a zárszámadások számszaki helyességét. a megye 155 mezőgazdasági, illetve halászati termelészövetkezete mellett most először készített zárszámadást egy tsz-közi társulás is : a mohács-környéki közös gazdaságok által létrehozott építőipari társulás.

különös gonddal készül azoknak a termelészövetkezeteknek az évvégi mérlege, amelyek - a tagság akaratának megfelelően - egyesülnek a zárszámadás után. harmincnál több ilyen gazdaság van a megyében. ezek most összehangolják a zárszámadásukat : úgy is, hogy egyenlő szintre hozzák az osztás és a tartalékolás arányát és úgy is, hogy kölcsönös segítséggel egy időpontra készítik el 1964-es mérlegüket. így a járási tanácsok a ,, házassuló,, termelészövetkezetek zárszámadását egyszerre vizsgálhatják felül és erősíthetik meg./mti /

10.06/a

10.45 Cse

--
- 22 -

PKB

bb 34. irodalomszakos tanárok nyiregyháza kerületeiben és tanyavilágában

vid/j/s fm 1965. január 18.

a nyiregyházi városi, kerületi és tanyai népfrentbizottságok, valamint a józsef attila megyei művelődési ház irodalmi színpadának rendezésében - a felszabadulás 20. évfordulója alkalmából - a város mind a négy kerületében és két nagyobb tanyai településen irodalmi estét tartanak a téli hónapokban. irodalomszakos tanárok és az irodalmi színpad közreműködésével régi és mai magyar írók, költők, köztük mórícz zsigmond, ady endre, józsef attila, radnóti miklós, váci Mihály életével, munkásságával ismertetik meg a hallgatókat./mti /

--

bb 35. hatezerrel több komárom megyei fiatal a szemináriumokon

vid/j/s. fm 1965. január 18.

a kisz komárom megyei végrehajtó bizottsága megvitatta a fiatalok részvételét az ősszel indult politikai szemináriumokon. megállapították, hogy növekedett a fiatalok érdeklődése a társadalmi-politikai kérdések iránt. az előző oktatási évhez képest hatezerrel több, összesen 17.000 fiatal gyarapítja a megyében ismereteit a politikai oktatás különböző formáin. különösen népszerűek a nemzetközi kérdések és a társadalmi ismeretek tanfolyamai. az ifjusági előadás-sorozatokat főként a középiskolások kedvelik. élénkíti a szemináriumokat az a jól bevált módszer, hogy a tananyaggal együtt időnként megvitatják az adott üzem vagy község problémáit, feladatait is.

jelentős eredménynek értékelte a végrehajtó bizottság, hogy a szemináriumokon 4000 szervezeten kívüli fiatal is részt vesz./mti /

--

10.12/a

10.45 Cse

- 23 -

PKB

bb. 36. átutazott budapestén a román népköztársaság küldöttsége
küm/gk/e cz 1965. január 18.

a gheorghe gheorghiu-dejne, a román munkáspárt központi bizottsága első titkárának, a román népköztársaság államtanácsa elnökének vezetésével varsóba utazó román küldöttség különvonta vasárnap áthaladt hazánkon. rövid budapesti tartózkodásuk során gheorghe gheorghiu-dejt, valamint a román küldöttség többi tagját apró antal, az mszmp politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnökhelyettese, kisházi ödön, az elnöki tanács helyettes elnöke, gyenes andrás, az mszmp központi bizottsága külügyi osztályának helyettes vezetője és erdélyi károly külügyminiszterhelyettes üdvözölte. /mti/

bb. 37. víznyomócső javítás a gellért-téren - a 63-as villamos forgalmát áterelték - a vízellátásban nem okozott fennakadást
t sz/tné/e cz 1965. január 18.

a gellért-téren áthúzódó vízvezeték főnyomócső éppen a vilamosvágányok alatti részen kilyukadt. miután szombaton délután észrevették a vízszivárgást és a talajsüllyedést, a vízművek dolgozói azonnal munkához láttak. a 650 mm-es fővezeték másfél méteres szakaszának kicserélése vasárnap és hétfőn délelőtt szünet nélkül folyt - aránylag nagy földmunkával járt, mert a vízszivárgás, illetve a talajsüllyedés a víz áramlása miatt a hibás csőtől mintegy 4-5 méterrel távolabb jelentkezett.

a csőjavítási munkák miatt a 63-as villamos forgalmát a mórlicz zsigmond-körtér felé terelték át, ott fordultak meg a vilamosok, hogy az eredeti utvonallukra térhessenek vissza. így a menetidő néhány perccel meghosszabbodott. a vízellátásban azonban semmi fennakadást nem okozott a vezetékjavítás, amelyet hétfőn délutánra fejeznek be. /mti/

10.50/a

11.15 Cse

- 24 -

PKL

bb 38. ülést tartott a szakszervezetek somogy megyei tanácsa
vid/gk/s cz 1965. január 18.

hétfőn ülést tartott kaposvárott a szakszervezetek somogy megyei tanácsa. suri sándor titkár számolt be az 1964. évi tervek teljesítéséről, majd ismertette az 1965. évi népgazdasági tervek sikeres végrehajtásában a szakszervezetekre háruló feladatokat. a két beszámoló fölötti vita után a tanácsülés megtárgyalta a helyiipar munkaversenyének irányelveiről előterjesztett javaslatát, majd szőke pál vezető titkár ismertette a szakszervezetek somogy megyei tanácsának ez évi munkatervét, amelyet egyhangulag elfogadtak. /mti/

..-

bb 39. a nemzeti színház igazgatósága
gk/s cz 1965. január 18.

és társulata jelenti, hogy dr. hajdu györgy, a nemzeti színház művészeti titkára és szakszervezeti bizottsági titkára súlyos betegség következtében január 18-án, hétfőn elhunyt. az elhunytat a nemzeti színház sajtó halottjának tekintik. temetéséről később intézkednek. /mti/

..-

bb. 40. új formában, újszerű tartalommal jelent meg a „tiszatáj”, idei első száma

vid/gk/e cz 1965. január 18.

a dél-magyarországi írőcsoport eddig újságalakban kiadott folyóiratát, a tiszatájat 1965-től új formában, 80 oldalas füzetalakban jelentetik meg. az év első száma most került ki a szegedi nyomdából. a lap a korábbiakhoz képest tartalmában is változott. verseken és novellákon kívül tudományos, művészeti és népművelési kérdésekről is közöl cikkeket, tanulmányokat s gazdag kritikai anyaga mellett több művészi rajzot és fényképet is tartalmaz. /mti/

..-

11.45/a

12.25 Cse

- 25 -

PKL

bb. 41. időjárásjelentés

gg/e

1965. január 18.

a meteorológiai intézet jelenti január 18-án, hétfőn 13.00 órakor:

az évszakhoz képest enyhe idő

európa időjárása a balkán félsziget és a fekete-tenger északi partvidékének kivételével, ahol csendes, aránylag hideg az idő, a skandinávia fölött elhelyezkedő nagy kiterjedésű ciklonrendszer déli, délkeleti oldalán áramló enyhe óceáni levegő hatására az évszakhoz képest enyhe, változékony, sokfelé szeles, csapadékos. e ciklonrendszer egyik hidegfrontja nagy gyorsasággal kelet felé haladva, az éjszaka folyamán elérte a kárpát-medencét. a front hatásterületén megélénkülő szél felkavarja a talajközeli rétegekben fekvő hideg légréteget, így hazánkban a hajnali órákban ugrászerűen emelkedett a hőmérséklet. magyarországon fölött tegnap az északi megyékben tulnyomóan borult volt az ég, délen néhány helyen, változó felhőzet mellett, 1-5 óráig át sütött a nap. a hőmérséklet napközben mínusz 1- plusz 3, a dunántúlon néhány helyen plusz 6 fokig emelkedett, az éjszaka folyamán általában plusz 1 - plusz 4 fokig süllyedt. ma hajnalban az északkeleti ország részben havaseső, az ország többi részén eső esett. a reggel 7 óráig mért csapadék mennyisége a balaton vonalától délre sok helyen elérte az 5-7 millimétert, sőt marcaliban 9 millimétert mértek. hegyeink növiszonyaiban az elmúlt 24 órában változást nem történt. ma délelőtt több helyről, főleg az ország déli részéből további esőzéseket jelentettek.

budapesten vasárnap a hőmérséklet napi középértéke mínusz 1.2 fok volt, a sokévi átlagnál 0.7 fokkal alacsonyabb. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet plusz 4 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 754 milliméter, alig változik.

várható időjárás kedd estig: erősen felhős idő, többfelé esővel, néhány helyen havasesővel, havazással. mérsékelt, időnként megélénkülő szél.

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet mínusz 2 - plusz 3, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap: plusz 1 - plusz 6 fok között.

a duna vizállása hétfőn délelőtt 11.00 órakor budapestnél: 273 centiméter. /mti/

13.06/a

- 26 -

13.25

KK

bb 42. nusz évvel ezelőtt - a béke első csatája a magyar pamutiparban, ahol a főváros nagyüzemei közül elsőként kezdődött meg a termelés

i sz/tné/s ki z

1965. január 18.

„ január 17-én - az induláskor - nyolcszázan dolgoztak a magyar pamutiparban, ez a január 17-e nem most vasárnap volt, hanem éppen husz évvel ezelőtt és történelmi eseményt jelentett. a főváros nagyüzemei közül a magyar pamutipar volt az első, ahol megkezdődött az élet, a munka, közvetlenül a háború tőszomszédságában, a felszabadult újpesten megtörtént az, amit az óvóhelyen lapulva a rettegés nehéz napjaiban senki sem remélt: az élet elemi erővel tört elő a romok közül és megindultak a gépek, - ezeket a sorokat a gyár történetéről nemrég megjelent könyv tartalmazza. a béke csatájának első hősi napjairól és előzményeiről még a következőket is lejegyezték a gyár történetírői: nanák péter és nanák katalin:

„ január 10-én krisztul őrnagy és nánány katonája lépett át elsőnek a gyár kapuját. az őrnagy végigjárta a gyártelepet s a gyár védelmében ott tartózkodó munkásoktól azt kérdezgette, hogyan indulhatna meg a munka mihamarabb, milyen károsodás érte a gépeket, az erőművet, van-e gyapot és fűtőanyag? a kedvező válasz után azt mondta: a jelenlegi lehetőségekhez képest ők mindenben támogatják a gyár munkáját és a dolgozók ellátását. ez így is történt, egyébként krisztul őrnagy volt később is a gyár parancsnoka,„

a német fasiszták parancsa ellenére a munkások nem engedték, hogy a gyár lelkének, az erőműnek főbb gépeit németországba szállítsák. a gépalkatrészeket és a nyersanyag egy részét elrejtették. senki sem jelentkezett közülük arra a felhívásra, hogy a hadiüzem berendezéseivel együtt átköltözzön németország területére. maradtak, őrséget szerveztek a gyár védelmére, s várták a felszabadító szovjet csapatokat, amelyek megérkezése után azonnal hozzáláttak a romeltakarításhoz. egy hét alatt kifoltozták az átluggatott falakat és pótolták a kitörött ablaküvegeket. szajbély mihály, a gyár egyik műszaki dolgozója, diller jánossal és boncz istvánnal együtt nagy feladatra vállalkozott. elhatározták, hogy visszaszerzik a filatorigáti telepre vitt regulátorokat, az erőmű berendezésének egy részét. egy öreg szovjet katona kíséretében nekivágtak a zajló dunának. a filatorigáti telepet már a szovjet katonák tartották, nagy tüzharcban a németekkel. fegyverropogás közepette keresték meg a ládába csomagolt gépalkatrészeket. a két mázsás „ kincsesládát, „ csónakra rakták, s hátuk mögött puskatűzben az uszó jégtáblák között nagy küzdelem árán érték el a szunyog-szgetet és onnan nagy diadallal vitték a gyárba a „ zsákmányt,„ ez a hőstett ezreknek adott munkát, meleget. a nagyteljesítményű gyári erőmű a környék áramtermelő központjává vált. a phöbus centrálén keresztül 14 újpesti üzemnek szolgáltatott áramot. /folyt.köv./

13.30/a

- 27 -

13.40

KK

bb 42./ husz évvel ezelőtt...../ 1.folyt./s

az upestiek, a gyár régi és jelenlegi dolgozóit, ezekben a napokban sokszor gondolnak vissza a husz évvel ezelőtti küzdelmes, diadalmas napokra. a nyersanyag- beszerzés, a fűtőanyag-utánpótlás, a dolgozók ételmezése nehéz feladat volt. később a munkásoknak a gyár gazdáinak meg kellett vivniok harcukat a magyar pamutipar régi vezetőivel is. az államosítás után végre a rendes mederbe terelődött a gyár élete. a magyar pamutipar első munkás-vezérigazgatója nagy józsefné, a jelenlegi könnyűipari miniszter volt.

a magyar pamutiparban most több mint 60.000 fonóorsó pereg és 12.000 szövőgépen nőnek a textilvégek. a termelés a felszabadulás előttihez mérten jelentősen emelkedett. az 1938. évi 13 millióval szemben most csaknem 30 millió négyzetméter pamut-szövetet állítanak elő ebben a gyárban, amely része a pamut-nyomóipari vállalatnak. gond és megoldásra váró feladat most is sok akad, de ezek más jellegűek, mint a husz évvel ezelőttiek voltak. kevés a munkáskéz és a jubileumi évben a dolgozók munkaversenye arra irányul, hogy a munkoróhiány ellenére teljesítsék terveköttelezettségeiket. legfőbb törekvésük a termelékenység növelése. ezt részben kigépesítéssel, jobb munkaszervezéssel akarják megoldani. a szövőde öreggépparkját csévé-adagoló ládatáruk felszerelésével fiatalítják meg, így akarják a régi gépeket automatizálni, s gyorsabb, szaporább munkára fogni. a csaknem 5000 munkást foglalkoztató gyárban most is sokan dolgoznak azok közül, akik az „ indulásnál „ ott voltak és az évfordulót jó munkával, felajánlásaik teljesítésével ünneplik./mti /

13.45/a

14.50
P.é

- 28 -

a szerkesztőségek figyelmébe !

cz/s cz

január 17-i, vasárnapi bb 24.számú hírünk / felszabadulási verseny.../ negyedik és tizenkettedik sorában versenyfelhívás helyett

versenyváltás

irandó./mti /

bb 43. lugossy jend

k vt/tné/s zs

1965. január 18.

művelődésügyi miniszterhelyettes, - waclaw tulodziecki, lengyel közoktatásügyi miniszter meghívására - hétfőn tíz napos látogatásra varsóba utazott a lengyel népköztársaság közoktatásügyének tanulmányozására./mti /

bb 44. már csak 15 órán át tart az éjszaka - három óra választ el a tavasztól

i tz/tr/s ki

1965. január 18.

kedden a nap reggel 7 óra 25 perckor kel és délután 4 óra 25 perckor nyugszik, vagyis most már - csaknem egy hónappal a tél kezdete után - teljes 9 órán át tartózkodik a látóhatár felett, az éjszaka pedig „ mindössze „ 15 órára rövidült. a nappalnak tehát három órát kell még visszahódítani az éjszaktól, amíg március 18-án valóban testvériesen osztoznak meg majd a rendelkezésre álló 24 órán.

a nappal diadalmas előretörése ebben az első hónapban jóval nagyobb volt délután, mint reggel. hiszen - amint ezt a magánosok is, a közvilágítás szakemberei is észreveszik - reggelenkint még mindig alig lehet valamit megtakarítani a világitáson, délután viszont feltűnően később kell meggyújtani a lámpákat. ha csak január 1-ét vesszük is alapul, azóta a nappal a korábbi napkelte folytán reggel mindössze hét perccel, a későbbi napnyugta révén viszont délután 22 perccel hosszabbodott meg.

a délutánoknak ez az előnye a következő hónapokban fokozatosan csökken ugyan, de a nyár beköszöntéig sem fog el teljesen. június 21-én ugyanis, amikor a 24 órától már csaknem pontosan 16 jut a nappalnak, a délután törnyérése még mindig 5 perccel lesz nagyobb, mint a reggelé./mti /

14.54/s

15.25
A

- 29 -

bb 45. az állami operaház január 21-i ,, varázsfuvola,, előadásán

i ol/lk/s fm

1965. január 18.

murray dickie megbetegedése miatt barta alfonz énekli taminó szerepét. a neves külföldi operaénekest - a már ismertetett program szerint - január 26-án ,, a nürnbergi mesterdalnokok,, dávidjának szerepében hallhatja az operaház közönsége./mti/

..

bb 47. husz év legjobb munkái a baranyai diszitóművészeti szakörök pécsi kiállításán

vid tné vm fm

1965. január 18.

a pécsi városi művelődési házban hétfőn megnyílt baranya megye diszitóművészeti szakköreinek kiállítása, amelyen a felszabadulás óta eltelt husz év legjobb munkáit mutatják be. a népművelési tanácsadóval közösen rendezett kiállítás felvonultatja a jellegzetes baranyai tájakon - az ormánságban, a duna-és a drávamenti délszláv településeken, a hegyháton és a pécsváradi járásban - kialakult szövésmintákat, hímzésformákat és fényképeken szemlélteti a diszitóművészeti szakkörök tevékenységét./mti/

..

bb 48. hajdusági vándorkiállítás a szovjetunióról

vid tné vm fm

1965. január 18.

a magyar- szovjet baráti társaság hajdu-bihar megyei elnöksége vándorkiállítást rendez a hajduság városaiban és községeiben. elsőnek debrecenben hétfőn mutatták be a szovjetunió életét a szovjet úrkutatás világraszóló eredményeit szemléltető kiállítást./mti/

..

15.22/-n

-30-

15.32

PK

bb 46. szaporodott a vállalatok közötti szerződésalkötési viták száma - a fővárosi döntőbizottság vezetőjének tájékoztatója

hb/jgg/s ki

1965. január 18.

a fővárosi döntőbizottság feladatai közé tartozik, hogy a vállalatok közötti szerződésalkötési vitákban igazságot tegyen és szükség esetén a népgazdasági érdekeket előtérbe helyezze a szűk vállalati érdekekkel szemben. a szerződésalkötési vitákról dr. huszár istván a fővárosi döntőbizottság vezetője hétfőn tartott sajtótájékoztatóján elmondotta, hogy a döntőbizottság elsősorban a vállalatok, az érdekeltek egymás közötti meg-egyezését szorgalmazza. egy példa erre. a magyar gyógyszer- ipar a vágóhidakon nyert állati hasnyálmirigy felhasználásával állította elő az inzulint. egy bizonyos mennyiségű hasnyál- mirigy kárbaveszett, ebből chinophon nevű cserzőanyagot készített a bőrripar számára. most jobb technológiával az alapanyagot teljes egészében inzulin előállítására használja, s így nem is készít belőle cserzőanyagot. ezt a bőrriparnak importból kell fedeznie. a bőrripar a döntőbizottságot kérte fel, hogy kötelezze a gyógyszeripart a szükséges cserzőanyag előállítására. a döntő - bizottság azonban azon az állásponton volt, a két iparág együttesen állapítsa meg, mi hasznosabb a népgazdaságnak, hogy a hasnyálmirigy-anyagot teljes egészében inzulin előállítására használja fel a gyógyszeripar, s a bőrripar külföldről szerezze be a cserzőanyagot, vagy más megoldás a kedvezőbb.

egy év alatt 6694 szerződésalkötési vita került a döntő - bizottság elé. a döntőbizottság, ha az érdekelt vállalatok nem tud- tak megegyezni, határozott. általában az érdekelt vállalatok anyag- munkaerő - kapacitáshiányra hivatkozva tagadják meg a szerződésalkötést. a vizsgálatok során gyakran kiderül azonban, hogy a szerződés megtagadása mögött gyenge üzemszervezés, kénye- lemszeretet és sajátos vállalati érdek húzódik. például a viszék, a villamosipari szolgáltató és kiegészítő ktsz nem fogadta el a ganz-mávg öt ablakkiegyensúlyozó berendezés készítésére vonatkozó megrendelését, anyagihiányra hivatkozva. az igazi ok azonban az volt, hogy nem találta a munkát elég kifizetőnek. sok vállalat viszont bizalmatlan a helyettesítő anyagokkal szemben. a máv például kenőanyagként sok liton-zsirt használ. a hazai ipar nem bír eleget előállítani, import liton- zsirt akart adni, ami valamivel drágább, de a beszerzésével a hazai ipar mentesül nagyobb beruházástól. népgazdasági szem- pontból hasznosabb az importanyag beszerzése. a már, mivel valamivel drágább, megtagadta az átvételt, a döntőbizottság azonban a népgazdaság igényeit figyelembevéve döntött.

/folyt.köv./

15.30/-n

-31-

PK

bb 46./ szaporodott a vállalatok..../ 1.folyt./s

munkaerőhiányra vonatkozó a fővárosi tanács 2-es számú építőipari vállalata nem vállalt néhány megbízatást. a vizsgálat azonban kiderítette, hogy sok nehézség üzemszervezési hibákból adódik. a gépeket nem használják ki eléggé. 415 gép közül 92 egyáltalán nem dolgozik. mentségükre szólva, jónéhány olyan gép is van ezek között, amelyet tatarozásnál nem is használhatnának. mindenesetre a gépek állnak, pedig más építkezésnél jól felhasználhatnák. a telefongyár egy vidéki telephely kialakításánál nem mérte fel, hogy talál-e ott elég szakmunkást. ugyancsak megállapították, hogy a hungária műanyagfeldolgozó ktsz debreceni telephelyén jobb üzemszervezéssel sokkal többet termelhetnének és nem kellene annyi megrendelést visszautasítani.

a kisipari termelőszövetkezeteknek is messzebbmenőkig figyelembe kell venni az általános gazdasági érdekeket. a már említett viszák évek óta szállít röntgengyártáshoz különböző berendezéseket a medicor vállalatnak. az idén közölte, hogy ezt a kooperációt megszünteti, mert berendezéseivel saját maga szempontjából hasznosabb munkát végezhet. ezt természetesen nem fedte fel ilyen nyíltan, korábbi szerződéskötésekre hivatkozva utasította vissza a megrendelést. azzal azonban nem számolt, hogy míg a saját hasznát nézi, külkereskedelmi érdekek ellen vét. most, amikor a vállalatok a szokottnál is nagyobb számban kötnek egymás között szerződéseket, a döntőbizottság még fokozottabban ügyel arra, hogy a helyes gazdálkodás elvei érvényesüljenek és az érdekelt vállalatok, ktsz-ek a számukra ugyan kevésbé kifizetődő, de népgazdasági és a lakosság ellátása szempontjából fontos munkákat ne utasíthassanak vissza./mti/

15.50/-n

16.16 Zelen

-32-

bb 49. szegeden készült el a világbéke-eszperantó mozgalom lapja, a paco

vid/tm/m/fm

1965. január 18.

a világbéke-eszperantó mozgalom lapja, a „paco”, legújabb számát magyarországon szerkesztették és a szegedi nyomdában készítették el. a 16 oldalas - minden hónapban más-más országban kiadásra kerülő - folyóirat most megjelent száma hosszabb cikkben foglalkozik hazánk két évtizedes fejlődésével. több cikke szól a békemozgalom időszerű kérdéseiről. dán, osztrák, cseh, szovjet és magyar költők eszperantó nyelvű verseit is közli a lap, s többek között megemlékezik eminescu halálának 75. évfordulójáról. /mti/

---

bb 50. halállal végződött alkudozás

vid/gg/m/fm

1965. január 18.

szőke imre 27 éves imrehegy lakos malacot akart vásárolni. ujfalusi sándor 38 éves kiskunhalas-tanyai lakostól. alkudozás közben veszekedni kezdtek, és szőke imre vasvillával agyonütötte ujfalusit. szőke imrét a megyei rendőrfőkapitányság előzetes letartóztatásba helyezte, s ellene emberölés büntette miatt eljárást indított. /mti/

---

bb 51. „képek a szovjetunió életéből,,

k fm/m/fm

1965. január 18.

címmel kiállítás nyílt a pesterszébeti vasas művelődési házban. a kiállítás megtekinthető naponta délelőtt 9 órától este 8 óráig. /mti/

16.10/-n

16.16 Zelen

-33-

bb 52. tehervonatba ütközött három elszabadult vasuti kocsi - izgalmas hajsza a „szökött”, vagonok megfékezésére

vid lk vm ki

1965. január 18.

nem mindennapos izgalmat okozott hétfőre virradó éjjel veszprém közelében három elszabadult vasuti kocsi.

szilágyi gyula mozdonyvezető, tóth lászló és balogh zoltán celldömölki vonatkísérő a szentgáli állomáson szabálytalanul végeztek el az egyik tehervonatszerelvény tolatását, s ennek következtében három, bányaidomokkal és fűrészáruval megrakott kocsi elszabadult és a lejtőn namarosan száz kilométeres sebességgel robogott veszprémkülső pályaudvar felé. azonnal értesítették a herendi vasutállomást, ahol a kocsik elé vasuti sarukból gátat emeltek. a nagy lendülettel robogó tehervagonok kivetették a pályáról az akadályt, s ugyanez az eset ismétlődött a következő vasutállomáson, márkón is. ugyanebben az időben veszprémkülső pályaudvarról elindult celldömölk irányába egy tehervonat. az állomás után a térközörnek az utolsó pillanatokban még sikerült értesíteni a tehervonat vezetőit, akik azonnal megállították, majd visszafelé indították a vonatot. az összeütközést azonban így sem kerülhették el. a három tehervagon beleütközött a mozdonyba, amely kisiklott, de a töltésen maradt, a mozdony személyzetének, kisebb sérülésektől eltekintve, nem esett baja. az egyik teherkocsi erősen megrongálódott és az összeütközés következtében valósággal belefuródott a töltés talajába.

a karambol következtében a budapest-szombathely közötti vasuti forgalomban zavar keletkezett. a forgalmat veszprémvarsányon és pápán keresztül bonyolították le. a közlekedési akadály elhárításán több mint negyven vasutas dolgozott és erőfeszítéseik eredményeként hétfőn a déli órákban újra megindult a forgalom./mti/

bb 53. az indonéz egészségügyi miniszterhelyettes budapesti látogatása

tné vm sr

1965. január 18.

dr. n. subandrio asszony, indonéz egészségügyi miniszterhelyettes, dr. szabó zoltán egészségügyi miniszter meghívására az elmúlt hét végén rövid látogatást tett budapesten. budapesti tartózkodása során találkozott szabó zoltán egészségügyi miniszterrel, vedres istvánnal az egészségügyi miniszter első helyettesével és szarka károly külügy-miniszterhelyettesel./mti/

16.25/-n

16.32. László

-34-

bb 54. a szakértői vizsgálat megállapítása szerint a következő hetekben ki kell cserélni a gellért téren a főnyomóvezetéket

i nbj lk vm ki

1965. január 18.

a gellért téren a villamospályák alatt húzódó egyik 650 milliméter átmérőjű főnyomóvezeték kilyukadt, a vízszivárgás következtében lesüllyedt a talaj, behorpadt az uttest, s emiatt hétfőn reggel a 63-as villamost eredeti utvonaláról el kellett terelni. a vízművek hétfőn a reggeli órákban hozzálátott a főnyomóvezeték megrongálódott szakaszának javításához. amint azonban alaposan megvizsgálták a főnyomóvezetéket, kiderült, hogy a mintegy 60 éves acélcső teljesen tönkrement - szinte perforálódott -, több helyütt szivárogtat a víz.

a fővárosi tanács közmű- és szolgáltatási igazgatósága látva a helyzetet, úgy döntött, hogy a főnyomóvezetéket egyelőre kiiktatja a vízszolgáltatásból. ez most nem okoz zavarokat a főváros vízellátásában, mert meglehetősen magas a duna vízállása. de a vízműveknek a gellért téren ki kell cserélnie a főnyomóvezetéket. ez meglehetősen nagy munka lesz, mert szinte teljesen fel kell turni a gellért teret. a munkálatok idejére a téren módosítani kell a villamosforgalmat. a főnyomóvezeték cseréjének idejét, módját, a forgalomkorlátozókat a következő napokban tárgyalják meg. egyelőre a csőjavítás érdekében kibontott uttestet betömték és hétfőn délutántól a 63-as egyelőre ismét eredeti utvonalán közlekedik./mti/

bb 55. meghalt molcsány gábor, a legidősebb természetvédelmi szakértő

i cs tné vm ká

1965. január 18.

molcsány gábor főmérnök, aranydiplomás erdőmérnök, az országos természetvédelmi hivatal legidősebb és legrégebb munkatársa, aki 1904 óta megszakítás nélkül fáradhatatlanul dolgozott a magyar erdészet és a természetvédelem szolgálatában, 77 éves korában tragikus hirtelenséggel elhunyt. molcsány gábor mint fiatal erdőmérnök kaán károlynak volt munkatársa, majd 1935-től 1944-ig a földművelésügyi minisztérium erdészeti főosztályának vezetője. 1944-ben a nyilas kormány távolította el hivatalából. a felszabadulás óta a magyar természetvédelem fejlesztésén munkálkodott.

molcsány gábort az országos természetvédelmi hivatal saját halottjának tekinti. temetéséről később történik intézkedés./mti/

16.10/-n

17.20. László

-35-

bb 56. „mintaszerű,, volt a tél eddigi szakasza - nagy eny-
heség európaszerte - újabb atlanti meleg érkezik hazánkba, egyelő-
re borús, esős marad az idő

i cs/gk/m/ká

1965. január 18.

a skandinávia fölötti központtal működő óriás méretű ciklon,
amelynek észak-déli átmérője csaknem 4000 kilométer, nösszabb
idő óta rendkívül enyhe atlanti-óceáni légtömegeket áramoltat
európa fölé, a tél „hadállásai,, az egész kontinensen meggyön-
gültek, a hőmérséklet nappali minimális és maximális értékei álta-
lában 5-6 fokkal, sok helyütt 5-11 fokkal magasabbak, mint az elő-
ző három év azonos időszakában voltak. nyugat-európából általában
10-13, dél-franciaországból 15, spanyolország egyes vidékeiről 16
fokos maximumokat jelentettek a megfigyelő állomások. a skandináv
országokban a rendkívüli enyheség plusz 6 - plusz 7 fokos maximu-
mokat hozott. a szovjetunió európai területének északi és középső
vidékein körülbelül 20 fokos az enyhülés, a hideg nagyrészt a
kaukázustól északra fekvő területekre húzódott vissza.

a nagy északnyugati „ventillátor,, hajtotta új enyheség második
hulláma nétfőre virradóra érkezett meg a kárpátmedencébe. a hideg
légpárna azonban most is csak az ország nyugati és középső vidé-
kein szakadt föl. a nyugati megyékben az előző napokhoz képest
3-5 fokkal emelkedett a hőmérséklet, a keleti országrészekben vi-
szont alig mozdult a hőmérők higánya. a hétfői maximumok általá-
ban plusz 1- plusz 4, a dunántúlon plusz 5 - plusz 6 fokig emel-
kedtek. a napi hőmérsékleti középérték budapesten vasárnap 0.7
fokkal alacsonyabb, hétfőn pedig 3-4 fokkal magasabb volt, a sokévi
átlagnál. a hétfő reggelig hullott szórványos eső, havaseső és hó
csapadékértéke csupán a dunántúlon érte el a 4-7 millimétert. az
ország déli egyharmadán már teljesen elolvadt a hó, további nagy
területeken csak foltokban takarja a mezőket, összefüggő, általá-
ban 10-15 centiméter vastag réteget a nyugati, az északi és az
északkeleti határvidékekről jelentettek a megfigyelők. a magasabb
hegyeken a nóréteg vastagsága lényegesen nem változott.

a szinte egész Európára kiterjedt rendkívüli enyheséggel kapcso-
latban a meteorológiai intézet központi előrejelző osztályán közöl-
ték, hogy az idei tél eddigi szakasza hazánkban mintaszerűnek mond-
ható: nem nozott szigorú nagy hidegeket, de azért a
„melegnormákat,, is csak szerényen teljesítette. a kiegyensúlyo-
zottságára jellemző például, hogy a legnagyobb pozitív kilengését
a december 9-én mért 4.4 fokos melegtöbblet jelentette, negatív
irányban pedig a december 9-én mért 2.7 fokos hidegtöbblet.

a meteorológusok szerint a közeli napokban újabb enyhülésre
számíthatunk, a ciklon hátoldalán közelgő hidegfront legfőljebb
a hét végén szól majd bele közép-európa időjárásába. kedden még
erősen felhős lesz az idő, szórványos esőzésekre, havasesőkre,
havazásokra van kilátás. a hőmérsékleti minimumok szintje mínusz
2- plusz 3, a maximumoké plusz 1- plusz 6 fok között alakul ki.
/mti/

17.20/-n

1783 Zolt

...

-36-

bb 57. új mezőgazdasági szakfilmeket mutattak be - husz új film
forgatásához fognak hozzá 1965-ben

t cs tné vm ká

1965. január 18.

hétfőn a magyar sajtó házában bemutatták az 1964-ben készített
új mezőgazdasági propaganda és szakfilmeket. a filmbemutató után a
magyar filmgyártó vállalat, a földművelésügyi minisztérium illetékes
szakemberei és az újságírók tapasztalatcsere tanácskozáson vitatták
meg az új „filmterméssel,, kapcsolatos észrevételeiket. fenér gyula,
a földművelésügyi minisztérium tájékoztatási és propaganda osztályá-
nak vezetője beszámolt a propaganda és szakfilmek forgalmáról, vala-
mint az új filmekről. közöttük többek között, hogy a mezőgazdasági
filmek iránti érdeklődés változatlanul élénk. a korábban készített
propaganda és szakfilmek a múlt évben 13.000 vetítésen szerepeltek
az ország különböző vidékein. a látogatók száma vetítésenként átlá-
gosan 40-50 fő volt. ezenkívül a földművelésügyi minisztérium vándor
vetítőkocsija egész évben látogatta a különböző mezőgazdasági in-
tézvényeket, szakiskolákat, tanfolyamokat, a mozival nem rendelkező
kis falvakat, településeket. a vetítőkocsi a kereken 500 vetítés so-
rán 110.000 nézőnek mutatta be a mezőgazdasági kutatás és a korszerű
termelőüzemek legújabb eredményeit, a bevezetésre érdemes gazdasá-
gos módszereket.

a 13 új film közül hat színes. témája szerint is igen érdekes
például az új növényfajták születése, a levél trágyázás, a méhek
szerepe a mezőgazdaságban, a korszerű burgonyatermesztés és a zöldség-
palánta-nevelő telepek című film. az idei gyártási tervek szerint
év végéig husz új mezőgazdasági propaganda és szakfilm forgatását
kezdik meg./mti/

...

bb 58. megnalt a matyó himzőművészet kiváló szakértője

vid tné vm fm

1965. január 18.

hétfőn nagy részvét mellett temették el a 83 éves korában el-
hunyt dajaszászy józsefné, ditz vilmát, a mezőkövesdi matyó háziipari
szövetkezet művészeti tanácsadóját.

dajaszászné több mint fél évszázadon át élt hivatásának előbb
mint a néprajzi múzeum munkatársa, majd nyugalombavonulása után
több mint egy évtizedig a matyó szövetkezet tanácsadójaként. a
különbféle mintákról, a himzési technikáról, a matyó viseletről és
annak készítési módjáról számos cikke és tanulmánya jelent meg./mti/

...

17.40/-n

-37-

1783 Zolt

bb 56. „mintaszerű”, volt a tél eddigi szakasza - nagy enyheség európaszerte - újabb atlanti meleg érkezik hazánkba, egyelőre borús, esős marad az idő

i cs/gk/m/ká

1965. január 18.

a skandinávia fölötti központtal működő óriás méretű ciklon, amelynek észak-déli átmérője csaknem 4000 kilométer, hosszabb idő óta rendkívül enyhe atlanti-óceáni légtömegeket áramoltat európa fölé: a tél „hadállásai”, az egész kontinensen meggyöngültek, a hőmérséklet nappali minimális és maximális értékei általában 5-6 fokkal, sok helyütt 5-11 fokkal magasabbak, mint az előző három év azonos időszakában voltak. nyugat-európából általában 10-13, dél-franciaországból 15, spanyolország egyes vidékeiről 16 fokos maximumokat jelentettek a megfigyelő állomások. a skandináv országokban a rendkívüli enyheség plusz 6 - plusz 7 fokos maximumokat hozott. a szovjetunió európai területének északi és középső vidékein körülbelül 20 fokos az enyhülés, a hideg nagyrészt a kaukázustól északra fekvő területekre húzódott vissza.

a nagy északnyugati „ventillátor”, hajtotta új enyheség második hulláma nétfőre virradóra érkezett meg a kárpátmedencébe. a hideg légpárna azonban most is csak az ország nyugati és középső vidékein szakadt föl. a nyugati megyékben az előző napokhoz képest 3-5 fokkal emelkedett a hőmérséklet, a keleti országrészekben viszont alig mozdult a hőmérők higánya. a hétfői maximumok általában plusz 1- plusz 4, a dunántulon plusz 5 - plusz 6 fokkal emelkedtek. a napi hőmérsékleti középérték budapesten vasárnap 0.7 fokkal alacsonyabb, hétfőn pedig 3-4 fokkal magasabb volt, a sokévi átlagnál. a hétfő reggelig hullott szórványos eső, havaseső és hó csapadékértéke csupán a dunántulon érte el a 4-7 millimétert. az ország déli egyharmadán már teljesen elolvadt a hó, további nagy területeken csak foltokban takarja a mezőket, összefüggő, általában 10-15 centiméter vastag réteget a nyugati, az északi és az északkeleti határvidékekről jelentettek a megfigyelők. a magasabb hegyeken a hóréteg vastagsága lényegesen nem változott.

a szinte egész Európára kiterjedt rendkívüli enyheséggel kapcsolatban a meteorológiai intézet központi előrejelző osztályán közölték, hogy az idei tél eddigi szakasza hazánkban mintaszerűnek mondható: nem hozott szigorú nagy hidegeket, de azért a „melegnormákat”, is csak szerényen teljesítette. a kiegyensúlyozottságára jellemző például, hogy a legnagyobb pozitív kilengését a december 9-én mért 4.4 fokos melegtöbblet jelentette, negatív irányban pedig a december 9-én mért 2.7 fokos hidegtöbblet.

a meteorológusok szerint a közeli napokban újabb enyhülésre számíthatunk, a ciklon hátoldalán közelgő hidegfront legfőljebb a hét végén szól majd bele közép-európa időjárásába. kedden még erősen felhős lesz az idő, szórványos esőzésekre, havasesőkre, havazásokra van kilátás. a hőmérsékleti minimumok szintje mínusz 2- plusz 3, a maximumoké plusz 1- plusz 6 fok között alakul ki. /mti/

17.20/-n

1783 Zsolt

...

-36-

bb 57. új mezőgazdasági szakfilmeket mutattak be - husz új film forgatásához fognak hozzá 1965-ben

t cs tné vm ká

1965. január 18.

nétfőn a magyar sajtó házában bemutatták az 1964-ben készített új mezőgazdasági propaganda és szakfilmeket. a filmbemutató után a magyar filmgyártó vállalat, a földművelésügyi minisztérium illetékes szakemberei és az újságírók tapasztalatcsere tanácskozáson vitatták meg az új „filmterméssel”, kapcsolatos észrevételeiket. fenér gyula, a földművelésügyi minisztérium tájékoztatási és propaganda osztályának vezetője beszámolt a propaganda és szakfilmek forgalmáról, valamint az új filmekről. közölte többek között, hogy a mezőgazdasági filmek iránti érdeklődés változatlanul élénk. a korábban készített propaganda és szakfilmek a múlt évben 13.000 vetítésen szerepettek az ország különböző vidékein. a látogatók száma vetítésenként átlagosan 40-50 fő volt. ezenkívül a földművelésügyi minisztérium vándor vetítőkocsija egész évben látogatta a különböző mezőgazdasági intézményeket, szakiskolákat, tanfolyamokat, a mozival nem rendelkező kis falvakat, településeket. a vetítőkocsi a kereken 500 vetítés során 110.000 nézőnek mutatta be a mezőgazdasági kutatás és a korszerű termelőüzemek legújabb eredményeit, a bevezetésre érdemes gazdaságos módszereket.

a 13 új film közül hat színes. témája szerint is igen érdekes például az új növényfajták születése, a levéltrágyázás, a méhek szerepe a mezőgazdaságban, a korszerű burgonyatermesztés és a zöldségpalánta-nevelő telepek című film. az idei gyártási tervek szerint év végéig husz új mezőgazdasági propaganda és szakfilm forgatását kezdik meg./mti/

...

bb 58. meghalt a matyó hímzőművészet kiváló szakértője

vid tné vm fm

1965. január 18.

hétfőn nagy részvét mellett temették el a 83 éves korában elhunyt dajaszász józsefné, ditz vilmát, a matyó háziipari szövetkezet művészeti tanácsadóját.

dajaszászyné több mint fél évszázadon át élt hivatásának előbb mint a néprajzi múzeum munkatársa, majd nyugatbavonulása után több mint egy évtizedig a matyó szövetkezet tanácsadójaként. a különféle mintákról, a hímzési technikáról, a matyó viseletről és annak készítési módjáról számos cikke és tanulmánya jelent meg./mti/

...

17.40/-n

-37-

1783 Zsolt

embargo: 20 óráig!

bb 59. válasz csou en-laj kínai miniszterelnök üzenetére - a magyar kormány támogatja a kínai népköztársaság kormányának a nukleáris fegyverek betiltására és megsemmisítésére irányuló javaslatát

tné vm sr

1965. január 18.

szarka károly külügyminiszterhelyettes január 18-án átadta nan ke-hua kínai nagykövetnek a magyar népköztársaság minisztertanácsa elnökének válaszlevelét csou en-laj 1964. október 17-i üzenetére, amelyben a kínai miniszterelnök államfői értekezlet összehívását javasolja a nukleáris fegyverek teljes betiltása és megsemmisítése kérdésében.

a magyar kormányfő válaszában hangsúlyozza, hogy a magyar népköztársaság kormánya a nemzetközi béke fenntartása és az emberiség számára súlyos katasztrófát jelenthető termonukleáris világháború elhárítása érdekében következetesen támogatott és támogat minden olyan reális és jóindulatu kezdeményezést, amely a fegyverkezési verseny csökkentésére, a termonukleáris fegyverek előállításának, tárolásának, elterjesztésének és felhasználásának betiltására, a nukleáris kísérletek beszüntetésére, valamint a nukleáris fegyverek teljes megsemmisítésére irányul. ilyen irányu erőfeszítésekre különösen nagy szükség van most, amikor a nato imperialista körei újabb kísérleteket tesznek a nukleáris fegyverek elterjesztésére, a többoldalú nato atomütderő összetákolásával. a magyar népköztársaság kormánya támogatja a kínai népköztársaság kormányának a nukleáris fegyverek betiltása és megsemmisítése kérdésében államfői értekezlet összehívására vonatkozó javaslatát is, és kész részt venni egy ilyen értekezleten./mti/

bb 60. közlekedési balesetek

tm/m/sr

1965. január 18.

a 14. kerület óv utca 206 számú ház előtt havasi minály 31 éves budapesti lakos motorkerékpárját ittasan vezette és egy fának ütközött. a motorkerékpár vezetője a baleset során súlyosan megsérült.

a rákóczi ut és a sip utca torkolatánál dr. pataki lajos 40 éves orvos motorkerékpárjával elmulasztotta a követelező megállást és elütötte dr. hutás aladár 66 éves orvost, aki súlyosan megsérült. /mti/

17.52/-n

1802 *Zsolt*

-38-

bb 61. budapestre érkezett a szovjet tudományos akadémia alelnöke

1 ms tm vm zs

1965. január 18.

m.d. millionscsikov atomfizikus, a szovjet tudományos akadémia alelnöke és sz.a.szokolov, a szovjet tudományos akadémia külügyi osztályának munkatársa a magyar tudományos akadémia meghívására nétfőn budapestre érkezett./mti/

..-

bb 62. elektroakusztikai bemutató az oirt szakembereinek

t kf tm vm

1965. január 18.

budapesten ülésezik a baráti országok rádió-és televízió tesztelőinek, az oirt-nek egyik munkacsoportja, amely a rádióstereofónia aktuális problémáit és fejlesztési irányait beszél meg. ebből az alkalomból az elektroimpex külkereskedelmi vállalat kiállítást rögtönzött elektroakusztikai iparunk termékeiből. a ravill lenin körüti mintatermben rendezett kiállítást nétfőn délután tekintették meg az oirt szakemberei.

az elektroimpex különböző stúdióberendezéseket, keverőasztalokat, lemezjátszókat, magnetofonokat, erősítőket, hangszórókat állított ki. a kis bemutató képet ad a fiatal magyar elektroakusztikai ipar fejlettségéről. a mindössze 10 esztendő iparág az elmúlt évek során sokféle berendezést fejlesztett ki, s ezek ma már a nemzetközi élvonalban is megállják helyüket, keresettek külföldön. bizonyíték erre például, hogy míg az európai országok tavaly együttesen 93 stúdió keverőasztalt gyártottak, az elektroakusztikai gyár több mint százat készített exportra. jelentősen fejlődtek elektroakusztikai berendezéseink stereováltozatai is. előnyük, hogy - mivel a stúdiókban még szórványos a stereofonikus adás - mono - és stereofelvételekre egyaránt alkalmasak. ilyen univerzális berendezés az új típusu stúdió lemezjátszó. érdeklődéssel nézték a szakemberek a teljesen tranzistorizált, hordozható, vagy kocsi építhető stúdió magnetofont, amely versenyképes a legfeljettebb hasonló külföldi gyártmányokkal. ugyancsak megállja helyét a nagy nemzetközi versenyben a tranzistoros riportermagnetofon, amely hat elemmel 90 óráig működik. különlegessége, hogy a külföldiekhez képest fele akkora sebességgel is kiváló stúdió minőségű felvételt biztosít. az üzembiztos kis készülék kezelését még a műszaki ismeretekben járatlan riporterek is könnyen elsajátíthatják./mti/

..-

19.10/-n
1945

-39-

2005

Zsolt

bb 63. időjárásjelentés

tm/m

1965. január 18.

a meteorológiai intézet jelenti január 18-án, hétfőn 19 óra-
kor:

az évszakhoz képest enyhe idő,

várható időjárás kedd estig: erősen felhős idő, többfelé eső-
vel, néhány helyen, főleg délkeleten havas esővel, havazással.
mérsékelt, időnként megélénkülő, néhány helyen átmenetileg erős
nyugati szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet plusz 1-6
fok között. /mti/

---

bb 64. tanácskozás hazánk földgázkincsének hasznosításáról a nép-
frontban

t di tm vm

1965. január 18.

hazánk földgázkincsének hasznosításának terveiről, távlati el-
gondolásairól tanácskoztak a hazafias népfront országos tanácsa
várospolitikai bizottságának hétfői összejövetelén. szatmári-nagy
imrének, a hazafias népfront országos tanácsa titkárának bevezetője
után Lőrinc Imre nehézipari miniszterhelyettes tartott vitaindító
előadást.

egyebek között elmondotta, hogy hazánkban minden méternyi kuta-
tó furás 25 tonnával gyarapította az elmúlt 10 évben a szénhidro-
gén készleteket. a jelenleg ismert földgázkincs - hozzávetőleges
számítások szerint - olyan kalória-mennyiséget képvisel, amely két
és fél évre fedezné hazánk teljes energia-szükségletét. a kiterme-
lés mostani, illetve tervezett ütemével mintegy két, két és fél
évtizedre elegendő.

az energiahordozók közül a földgáz kiaknázását növelik a leg-
gyorsabban. tavaly mintegy 50 százalékkal nagyobb volt a termelés,
mint 1963-ban, s összesen 750 millió köbméter földgázt fogyaszt-
ottak az ipar, a mezőgazdaság és a háztartások területén. az idén
egymilliárd köbméterre nő ez a mennyiség. az elmúlt évben a kiter-
melt készletek 15 százalékát hasznosították háztartási-kommunális
célokra, 12 százalékot pedig a vegyipar dolgozott fel. az előzetes
számítások szerint 1970-re 21 százalékra növekszik a háztartások
részese és 32 százalékra a vegyiparé. ezek az arányok - hangsú-
lyozta többek között a miniszterhelyettes - a fejlett ipari országok-
ban kialakult gyakorlatnak is megfelelnek.
/folyt.köv./

20.30/-n

20402566

-40-

/bb 64. tanácskozás...1.folyt./vm

a mintegy 9000 kalóriás földgáz jó, több mint 60 százalékos
hatásfokkal hasznosítható a lakások fűtésénél, ellentétben a szén
és az egyéb szilárd tüzelőanyagok 8-10 százalékos hatásfokával. ezért
a vezetékálózat bővítésével egyidejűleg a következő években jelen-
tősen bővíteni kívánják a propán-butángáz-termelést. a jelenlegi
elgondolások szerint a hajduszentpéteri gázüzem néhány éven belül két-
szer annyit állít elő ebből a keresett tüzelőanyagból, mint a jelen-
legi összes termelés, s lehetőség nyílik arra, hogy 1970-ig több
mint 3,5-szeresére növekedjen az előfizetők száma.

a tájékoztatót sokoldalú véleménycsere követte, amelyben többek
között olyan vidéki városok vezetői, mint szolnok, szeged, s külön-
böző minisztériumok, főhatóságok mint a nehézipari minisztérium és
az országos tervhivatal képviselői szólaltak fel. megvitatták a
fejlesztési elgondolásokat, s számos javaslatot terjesztettek az
illetékesek elé. egyebek között megállapodás született arra, hogy a
földgáz hasznosításában tapasztalt szolnoki szakemberek társadalmi
munkában segítséget adnak a békéscsabai nálozatfejlesztési tervek
valóráváltásához. ezenkívül elhatározták, hogy a hazafias népfront
országos tanácsának várospolitikai bizottsága kezdeményezi: a leg-
inkább érdekelt országrészekben, elsősorban a tiszántúlon és a duna-
tiszta közén a népfrontbizottságok tűzzék napirendre a földgáz-prog-
rammal kapcsolatos helyi feladatokat. egyebek között - műszaki ak-
tívistáik bevonásával vegyenek részt a regionális igények felmérésé-
ben, kezdeményezzenek társadalmi munkákat a csővezetékek lefekteté-
séhez és a munkálatok műszaki előkészítésére. ha szükséges, járjanak
el az illetékes tanácsi vezetőknél, hogy a helyi erőforrások jobb
hasznosításával gyorsítsák meg a reális tervek teljesítését. /mti/

20.45/szb

-41-

20402566

MTI.

Kiadja a Magyar Televízió Iroda, Budapest, I. Fém utca 8. - 7. Telefón: 100 400, 360 400
A szerkesztési és kiadási a vezetői és a szerkesztői feladatokért felelős.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1965. január 19.

bb 1. orosz és angol nyelvórak - dr. germanus gyula előadása indiánról
- az iskolarádió második félévi programjából

1 s g g v m f m

1965. január 19.

az iskolarádió február 1-én kezdi meg második félévét, s május elején zárja az 1964-65-ös tanévet. a négy hónapban - éppen úgy, mint az első félévben - színes, változatos műsort sugároznak az általános és középiskolák tanulóinak. a tematika továbbra is a tantervhez és a tanmenethez igazodik. a műsorokat hetenként négyszer - hétfőn, kedden, szerdán és pénteken délelőtt 11 órától - sugározzák. ezenkívül hétköznap délutánonként - a tananyag „illusztrálásaként”, - irodalmi, zenei, művészettörténeti és földrajzi műsorokat is adnak.

az iskolarádió az általános iskolák második, harmadik, negyedik és ötödik osztályos tanulói számára sugároz énekórákat. az idegen nyelv tanítását orosz és angol társalgási műsorokkal segíti. ezeknek az adásoknak a szövegét a tananyagban szereplő szavakból állítják össze, figyelembevéve a tanult nyelvtani szabályokat. felváltják a népszerű és hasznos osztályfőnöki órákat, amelyeknek vitaindító műsorai a tanulók problémáit tárgyalják. az általános iskolák felső tagozatos és a gimnáziumok valamennyi osztálya számára sugároznak ilyen előadásokat.

a nagyszerű irodalmi műsorok programját is az iskolai tananyaghoz igazították. több regényből dramatizált részeteket, színdarabokból jeleneteket mutatnak be a fiataloknak. a zenei sorozat félévi „tantervében”, többek között haydn, mozart és beethoven művésze szerepel, de helyet kap benne a huszadik század magyar zenéje is. a művészettörténeti adásokban a római kori művészetről a román stílusról és a gótikáról esik majd szó. a földrajzi műsorokban különösen érdekesnek ígérkezik dr. germanus gyula előadása indiánról.

az iskolarádió új félévét február 1-én, 11 órakor kezdi meg.

/mti/

László